

Бағалы қағаздарды ұстаушылардың тізілімдері жүйесін жүргізу жөніндегі қызметті жүзеге асыру қағидаларын бекіту туралы

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2018 жылғы 29 қазандағы № 249 қаулысы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2018 жылғы 28 қарашада № 17803 болып тіркелді.

Ескерту. Тақырыбы жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 28.10.2022 № 84 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

РҚАО-ның ескертпесі!

Осы қаулы 01.01.2019 бастап қолданысқа енгізіледі

"Бағалы қағаздар рыногы туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

Ескерту. Кіріспе жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 28.10.2022 № 84 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

1. Қоса беріліп отырған Бағалы қағаздарды ұстаушылардың тізілімдері жүйесін жүргізу жөніндегі қызметті жүзеге асыру қағидалары бекітілсін.

Ескерту. 1-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 28.10.2022 № 84 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

2. Осы қаулыға қосымшаға сәйкес тізбе бойынша Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің, сондай-ақ Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілері құрылымдық элементтерінің күші жойылды деп танылсын.

3. Банктік емес қаржы ұйымдарын реттеу департаменті (Көшербаева А.М.) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) Заң департаментімен (Сәрсенова Н.В.) бірлесіп осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы қаулы мемлекеттік тіркелген күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде оны қазақ және орыс тілдерінде "Республикалық құқықтық ақпарат орталығы" шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына ресми жариялау және Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне енгізу үшін жіберуді;

3) осы қаулыны ресми жарияланғаннан кейін Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ресми интернет-ресурсына орналастыруды;

4) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін он жұмыс күні ішінде Заң департаментіне осы қаулының осы тармағының 2), 3) тармақшаларында және 4-тармағында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді ұсынуды қамтамасыз етсін.

4. Қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын қорғау және сыртқы коммуникациялар басқармасы (Терентьев А.Л.) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде оның көшірмесін мерзімді баспасөз басылымдарында ресми жариялауға жіберуді қамтамасыз етсін.

5. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары Ж.Б. Құрмановқа жүктелсін.

6. Осы қаулы 2019 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізіледі және ресми жариялануға тиіс.

Ұлттық Банк
Төрағасы

Д. Ақышев

Қазақстан Республикасы
Ұлттық Банкі Басқармасының
2018 жылғы 29 қазандағы
№ 249 қаулысымен
бекітілді

Бағалы қағаздарды ұстаушылардың тізілімдері жүйесін жүргізу жөніндегі қызметті жүзеге асыру қағидалары

Ескерту. Тақырыбы жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 28.10.2022 № 84 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы Бағалы қағаздарды ұстаушылардың тізілімдері, жүйесін жүргізу жөніндегі қызметті жүзеге асыру қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) "Бағалы қағаздар рыногы туралы" 2003 жылғы 2 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңына (бұдан әрі – Бағалы қағаздар рыногы туралы заң) сәйкес әзірленді және орталық депозитарийдің бағалы қағаздарды ұстаушылардың тізілімдері жүйесін (бұдан әрі – тізілімдер жүйесі) жүргізу жөніндегі қызметін жүзеге асыру тәртібін белгілейді.

Ескерту. 1-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 28.10.2022 № 84 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

2. Қағидалардың мақсатында мынадай ұғымдар пайдаланылады:

1) айналыс мерзімі аяқталған эмиссиялық бағалы қағаздарды есепке алуға арналған эмитенттің жеке шоты - айналыс мерзімі аяқталған және эмитент оларды өтеу бойынша міндеттемелерді орындамаған, осы бағалы қағаздарды ұстаушылардың жеке

шоттарынан шығарылған эмиссиялық бағалы қағаздарды есепке алу үшін эмитентке тізілімдер жүйесінде ашылған жеке шот;

2) аутентификация - қауіпсіздік рәсімін пайдалану арқылы клиенттің жеке басын, электрондық құжаттың түпнұсқалығын және дұрыс жасалуын растау;

3) бағалы қағаздарды ұстаушылар тізілімі - бағалы қағаздарды ұстаушыларды, сондай-ақ оларға тиесілі бағалы қағаздардың түрін және санын (эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздар жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарын) сәйкестендіруге мүмкіндік беретін белгілі бір күндегі осы ұстаушылар туралы мәліметтердің жиынтығы;

4) бағалы қағаздарды ұстаушының жеке шоты - бағалы қағаздардың (эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздар жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарының) меншік иесі болып табылатын тізілімдер жүйесінде тіркелген тұлғаға ашылған және (немесе) ол бойынша мәмілелерді тіркеу мен эмиссиялық бағалы қағаздар бойынша құқықтарды есепке алу жүзеге асырылатын жеке шот;

5) биометриялық сәйкестендіру – "Дербес деректер және оларды қорғау туралы" Қазақстан Республикасы Заңының талаптарын ескере отырып, оның физиологиялық және биологиялық ерекшеліктері негізінде электрондық қызметтерді алуға құқықтарын бір мәнді растау мақсатында клиенттің жеке басын анықтау рәсімі;

6) бір реттік пароль – электрондық нысанда көрсетілетін қызметтерді алатын субъектілерді сәйкестендірудің бір сеансы үшін ғана жарамды пароль;

7) клиентті динамикалық сәйкестендіру – бір реттік (біржолғы) немесе көп реттік кодты пайдалану арқылы көрсетілетін қызметтерді алуға оның құқықтарын бір мәнді растау мақсатында клиенттің шынайылығын белгілеу рәсімі;

8) депонент - орталық депозитарийдің Бағалы қағаздар рыногы туралы заңның 59-бабының 1-тармағында айқындалған функцияларды жүзеге асыратын клиенті;

9) жарияланған бағалы қағаздарды есепке алуға арналған эмитенттің жеке шоты - эмитентке тізілімдер жүйесінде ашылған, ол бойынша орналастырылмаған эмиссиялық бағалы қағаздарды есепке алу жүзеге асырылатын жеке шот;

10) жауапкершілігі шектеулі серіктестік қатысушыларының тізілімі - белгілі бір күнге жауапкершілігі шектеулі серіктестікке қатысушылар туралы мәліметтердің жиынтығы;

11) инвестициялық пай қорының пай ұстаушыларының тізілімі - пай ұстаушыларды, сондай-ақ оларға тиесілі пайлардың түрін және санын сәйкестендіруге мүмкіндік беретін белгілі бір күндегі осы ұстаушылар туралы мәліметтердің жиынтығы;

12) исламдық бағалы қағаздар - исламдық жалға беру сертификаттары мен исламдық қатысу сертификаттары;

13) ортақ өкілдің жеке шоты - бірнеше адамға меншік құқығында тиесілі бағалы қағаздарды (эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздар жөніндегі міндеттемелері

бойынша талап ету құқықтарының) есепке алу жүзеге асырылатын тізілімдер жүйесіндегі ортақ меншік қатысушыларының ортақ өкіліне ашылған жеке шот;

14) пароль – клиенттің сұратуы бойынша бағдарламалық-аппараттық құралдармен жасалатын және клиентке орталық депозитарийдің электрондық қызметтеріне қол жеткізуді ұсыну кезінде белгілі бір уақыт кезеңі ішінде көп мәрте пайдалануға арналған электрондық цифрлық символдардың бірегей бірізділігі;

15) тізілімдер жүйесіндегі операция - нәтижесі тізілімдер жүйесіне деректерді енгізу немесе оларды өзгерту және (немесе) тізілімдер жүйесінен ақпаратты дайындау және беру болып табылатын іс-әрекеттерінің жиынтығы;

16) уәкілетті орган – қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау және қадағалау жөніндегі уәкілетті орган;

17) ұстаушылары талап етпеген орналастырылған эмиссиялық бағалы қағаздарды есепке алуға арналған эмитенттің жеке шоты - ұстаушы (ұстаушылар) ақы төлеген, бірақ ұстаушы (ұстаушылар) тиісті бұйрықты (бұйрықтарды) ұсынбауына байланысты оның (олардың) жеке шотына (шоттарына) есепке алынбаған, орналастырылған эмиссиялық бағалы қағаздарды есепке алу үшін тізілімдер жүйесінде эмитентке ашылған жеке шот;

18) электрондық көрсетілетін қызметтер - клиентке мобильді қосымша немесе жеке кабинет арқылы жеке шот бойынша операцияларды және (немесе) ақпараттық операцияларды жүзеге асыру бойынша көрсетілетін қызметтер, сондай-ақ Орталық депозитарийдің қағидалар жинағына сәйкес орталық депозитарий ұсынатын қызметтер;

19) эмитенттің сатып алынған бағалы қағаздарды есепке алуға арналған жеке шоты - эмитентке тізілімдер жүйесінде ашылған, бағалы қағаздардың қайталама нарығында эмитент сатып алған, сондай-ақ Қағидалардың 53 және 54-тармақтарына сәйкес осы шотқа аударылған эмиссиялық бағалы қағаздарды есепке алу жүзеге асырылатын жеке шот;

20) эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздар жөніндегі міндеттемелері бойынша сатып алынған талап ету құқықтарын есепке алуға арналған эмитенттің жеке шоты - айналыс мерзімі аяқталған және эмитент оларды өтеу бойынша міндеттемелерді орындамаған бағалы қағаздардың қайталама нарығында эмитент сатып алған эмиссиялық бағалы қағаздар бойынша оның міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарын есепке алу үшін тізілімдер жүйесінде эмитентке ашылған жеке шот;

21) эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздар жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқықтары - айналыс мерзімі аяқталған және эмитент оларды өтеу бойынша міндеттемелерді орындамаған эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздар жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқықтары.

Ескерту. 2-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 24.09.2021 № 95 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

3. Тізілімдер жүйесін орталық депозитарий жүргізеді.

4. Тізілімдер жүйесінде бағалы қағаздарды (эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздар жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарын) иеленушілерге, эмитенттерге және номиналды ұстаушыларға жеке шоттар ашылады.

Жеке шотты ашу орталық депозитарий "Қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл туралы" 2009 жылғы 28 тамыздағы Қазақстан Республикасының Заңының (бұдан әрі - Кірістерді жылыстатуға қарсы іс-қимыл туралы заң) көзделген тиісті тексеру шараларын қабылдағаннан кейін жүргізеді.

Жеке тұлға болып табылатын клиентті биометриялық сәйкестендіру құралын пайдалана отырып сәйкестендіру кезінде сәйкестендіру деректерімен алмасу орталығының (бұдан әрі – СДАО) қызметтерін пайдалануға рұқсат етіледі.

Жеке немесе заңда тұлға болып табылатын клиентті сәйкестендіру кезінде мемлекет қатысатын кредиттік бюро қызметтерін пайдалануға рұқсат етіледі.

Орталық депозитарийдің СДАО-мен немесе мемлекет қатысатын кредиттік бюромен өзара іс-қимыл ету Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 17920 болып тіркелген Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2018 жылғы 29 қарашадағы № 307 қаулысымен бекітілген Орталық депозитарийдің қызметін жүзеге асыру қағидаларында көзделген талаптармен жүзеге асырылады.

Ескерту. 4-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 21.09.2020 № 84 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

4-1. Орталық депозитарий СДАО немесе мемлекеттің қатысуымен кредиттік бюро немесе мемлекеттік дерекқорды қалыптастыруды жүзеге асыратын уәкілетті мемлекеттік органдар айқындаған тәртіппен орталық депозитарийдің есепке алу жүйесінде қамтылған өз клиенттері туралы деректерді орталық депозитарий осындай клиенттер туралы жоғарыда көрсетілген дереккөздерден алып отыратын ақпаратпен салыстырып тексеруді орталық депозитарийдің ішкі қағидаларында айқындалған тәртіппен жүзеге асырады.

Осы салыстырып тексерудің қорытындысы бойынша клиент туралы деректерде сәйкессіздіктер анықталған кезде орталық депозитарий оның ішкі құжаттарында көзделген тәртіппен клиент туралы жаңартылуға тиіс деректердің болуын айқындайды және өзінің есептік жүйесіне тиісті өзгерістер енгізеді, содан кейін мұндай клиентке СДАО-ның немесе мемлекеттің қатысуымен кредиттік бюроның қызметтерін пайдаланумен немесе орталық депозитарийдің қағидалар жинағында белгіленген тәртіппен, мерзімде және тәсілмен тікелей мемлекеттік дерекқордан алынған ақпарат негізінде оның деректері жаңартылған жағдайда хабарлама жолдайды.

Ескерту. 4-1-тармақпен толықтырылды – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 21.09.2020 № 84 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); жаңа редакцияда - ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 24.09.2021 № 95 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулыларымен.

5. Орталық депозитарийдің тізілімдер жүйесін қалыптастыру бойынша іс-әрекеті эмитент, бұрын бағалы қағаздарды ұстаушылар тізілімдерінің жүйесін жүргізген ұйымды және бағалы қағаздарды (эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздар жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарын) ұстаушы ұсынған мәліметтерді қабылдаудан, тексеруден, өңдеуден, тізілімдер жүйесіне енгізуден тұрады.

6. Тізілімдер жүйесін мынадай құжаттар құрайды:

1) операцияларды жүргізу бұйрықтары;

2) бұйрықтардың орындалуы туралы есептер (жүргізілген операциялар туралы хабарламалар);

3) бұйрықтарды орындаудан бас тартулар;

4) жеке тұлға болып табылатын тіркелген тұлғаның жеке басын куәландыратын құжаттың көшірмесі не цифрлық құжаттар сервисінен электрондық құжат (сәйкестендіру үшін) не осы Қағидалардың 13-тармағының 2) және 3) тармақшаларында белгіленген, заңды тұлға болып табылатын тіркелген тұлға ұсынған құжаттардың көшірмелері;

5) мүлікті сенімгерлік басқару шарттарының көшірмелері оларға енгізілген барлық өзгерістерімен және толықтыруларымен бірге;

6) тізілімдер жүйесінде операциялар жүргізілген Қағидалардың 10, 11, 12, 13, 14, 16, 40, 42, 43, 44, 45, 48, 49, 51, 52, 53, 54, 56, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 67, 68, 69, 70, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81 және 82-тармақтарында көрсетілген құжаттар;

7) эмитенттен (бұрын бағалы қағаздарды ұстаушылар тізілімдерінің жүйесін жүргізген ұйымнан) орталық депозитарий алған және орталық депозитарий (бұрын тізілімдер жүйесін жүргізген ұйым) шарттың қолданылу кезеңінде эмитентке жіберген құжаттар;

8) уәкілетті органның акцияларды және исламдық бағалы қағаздарды орналастыру қорытындылары туралы (мемлекеттік емес облигацияларды, исламдық бағалы қағаздарды өтеу қорытындылары туралы) есептерді бекіту туралы хабарламаларының көшірмелері;

9) операцияларды тіркеу журналы;

10) кіріс құжаттарын тіркеу журналы;

11) шығыс құжаттарын тіркеу журналы;

12) мұрағатты жүргізу журналы;

13) тізілімдер жүйесін құрайтын құжаттарды қабылдау-өткізу актілері.

Ескерту. 6-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 13.12.2021 № 104 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

7. Тізілімдер жүйесінде мынадай:

1) эмитент туралы, оның ішінде инвестициялық пай қорының басқарушы компаниясы, кастодиан және эмитенттің бағалы қағаздарының шығарылымдары туралы;

2) инвестициялық пай қорының атауы туралы;

3) тіркелген тұлғалар, олардың жеке шоттарының нөмірлері, бағалы қағаздарды ұстаушылар және олардың өкілдері туралы;

4) жеке шоттарда есепке алынатын бағалы қағаздардың түрі, саны, халықаралық сәйкестендіру нөмірі (ISIN - коды) туралы;

5) эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздар жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқықтары туралы;

6) бағалы қағаздар (эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздар жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқықтары) сенімгерлік басқаруға берілген тұлғалар туралы;

7) тізілімдер жүйесінде жүргізілетін операциялар және оларды жүргізу негіздері туралы;

8) тізілімдер жүйесін құрайтын құжаттарды қабылдау және өткізу туралы;

9) орталық депозитарий бағалы қағаздарды (эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздар жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарын) тіркелген тұлғалардың жеке шоттарынан (шоттарына) есептен шығару (есепке жазу) бұйрығын орындаған жағдайда мәміленің сомасы туралы;

10) пайдасына бағалы қағаздарға (эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздар жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарын) ауыртпалық салу жүзеге асырылған тұлғалар туралы және ауыртпалық салынған бағалы қағаздар бойынша оларға берілген құқықтар туралы мәліметтер қамтылады.

8. Тізілімдер жүйесінде эмитент туралы мынадай мәліметтер болады:

1) эмитенттің мемлекеттік және орыс тілдеріндегі толық және қысқаша атауы;

2) заңды тұлғаны мемлекеттік тіркеуді (қайта тіркеуді) жүзеге асырған мемлекеттік органның атауы, сондай-ақ мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) күні және бар болса нөмірі, эмитенттің бизнестік сәйкестендіру нөмірі (бар болса) (бұдан әрі - БСН);

3) орналасқан жері, пошталық мекенжайы;

4) телефон, факс нөмірлері және басқа байланыс құралдары;

5) эмитенттің атқарушы органы басшысының және бас бухгалтерінің тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса).

9. Тізілімдер жүйесінде эмитенттің бағалы қағаздары туралы мынадай мәліметтер болады:

1) бағалы қағаздар шығарылымдарының мемлекеттік тіркелуі туралы куәліктің берілген күні мен нөмірі (бұрын берілген куәліктердің күндері мен нөмірлерін көрсете отырып) және бағалы қағаздардың шығарылымын мемлекеттік тіркеуді жүзеге асырған тіркеуші органның атауы;

2) бағалы қағаздардың түрі, халықаралық сәйкестендіру нөмірі (ISIN - коды), шығару нысаны, оның ішінде бағалы қағаздарды айырбастау туралы ақпарат;

3) инвестициялық пай қорының пайларын қоспағанда, жарияланған бағалы қағаздар саны;

4) орналастырылған бағалы қағаздар саны;

5) облигациялардың (исламдық бағалы қағаздардың) номиналдық құны;

6) облигациялардың (исламдық бағалы қағаздардың) айналыс мерзімі және оларды өтеу күні;

7) акцияларды және исламдық бағалы қағаздарды орналастыру қорытындылары туралы (мемлекеттік емес облигацияларды өтеу хабарламалары, исламдық бағалы қағаздарды өтеу қорытындылары туралы) есептер бекітілген күн, акцияларды және исламдық бағалы қағаздарды орналастыру қорытындылары туралы есептер бекітілген күн (есепті кезең аяқталған күн).

Тізілімдер жүйесін құрайтын мәліметтерге өзгерістер мен толықтыруларды эмитенттің тиісті құжаттарына оларды енгізген және (немесе) уәкілетті органнан бағалы қағаздардың шығарылымына, айналысына, өтелуіне және (немесе) жойылуына қатысты жаңа құжаттар алған күннен кейін күнтізбелік 10 (он) күн ішінде эмитент орталық депозитарийге береді.

Эмитент тізілімдер жүйесін құрайтын, облигацияларды өтеу күні туралы мәліметтерге толықтыруларды облигациялардың осы шығарылымының проспектісінде облигацияларды өтеудің нақты күні болмаған жағдайда, облигацияларды өтеу күні айқындалғаннан кейін күнтізбелік 10 (он) күн ішінде орталық депозитарийге береді.

10. Орталық депозитарий инвестициялық пай қорының басқарушы компаниясы ұсынған мынадай құжаттардың негізінде инвестициялық пай қорының пайына қызмет көрсетуге қабылдайды:

1) пайлар шығарылымын мемлекеттік тіркеу туралы куәліктің көшірмесі;

2) инвестициялық пай қоры қағидаларының көшірмесі;

3) жеке шоттар бойынша операцияларды және ақпараттық операцияларды жүргізуге арналған құжаттарға қол қою құқығына ие басқарушы компания өкілдерінің нотариат куәландырған қол қою үлгілерін қамтитын құжат;

4) жеке шоттар бойынша операцияларды және ақпараттық операцияларды жүргізуге арналған құжаттарды растау құқығына ие кастодиан өкілдерінің нотариат куәландырған қол қою үлгілерін қамтитын құжаттар;

Басқарушы компания және (немесе) кастодиан өкілдері қолдарының нотариат куәландырған үлгілерін қамтитын құжаттардың нысаны мен мазмұнына қойылатын талаптар орталық депозитарийдің қағидалар жинағында айқындалады.

Басқарушы компания және (немесе) кастодиан осы тармақтың бірінші бөлігінің 1) және 2) тармақшаларында көрсетілген құжаттарды Қазақстан Республикасының электрондық құжат және электрондық цифрлық қолтаңба туралы заңнамасына сәйкес ақпараттық жүйелерді пайдаланумен электрондық нысанда немесе клиентті динамикалық сәйкестендіруді пайдаланумен өзге де электрондық-цифрлық нысанда және (немесе) басқарушы компанияның және (немесе) кастодианның уәкілетті өкілдерін биометриялық сәйкестендіруді пайдаланумен электрондық құжат нысанында ұсынған кезде осы тармақтың бірінші бөлігінің 3) және 4) тармақшаларында көрсетілген құжаттар ұсынылмайды.

Басқарушы компания және (немесе) кастодиан инвестициялық пай қорының пайларына қызмет көрсетуге арналған құжаттарды орталық депозитарийдің қағидалар жинағында белгіленген қауіпсіздік рәсімдеріне сәйкес мобильді қосымша немесе жеке кабинет арқылы электрондық тәсілмен ұсынады.

Қызметтерді электрондық түрде ұсыну қауіпсіздігі рәсімі клиентті анық сәйкестендіруді және оның тиісті электрондық қызметтерді алу құқығын, сондай-ақ клиенттің электрондық цифрлық қолтаңбасын пайдалана отырып және (немесе) клиентті динамикалық және (немесе) биометриялық сәйкестендіру арқылы клиентті аутентификациялауды қамтиды.

Ескерту. 10-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 28.10.2022 № 84 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

11. Жарияланған бағалы қағаздарды есепке алу үшін эмиссиялық бағалы қағаздарды эмитенттің жеке шотына есепке алуды орталық депозитарий эмиссиялық бағалы қағаздар шығарылымының мемлекеттік тіркелгені туралы куәліктің көшірмесі мен бағалы қағаздар шығарылымы проспектісінің көшірмесі немесе бағалы қағаздарды шығару проспектісіне енгізілген өзгерістер мен (немесе) толықтырулар негізінде жүзеге асырады.

12. Тізілімдер жүйесінде жеке тұлғаға жеке шот ашу мынадай құжаттар негізінде жүзеге асырылады:

1) жеке шот ашу бұйрығы;

2) жеке тұлғаның жеке басын куәландыратын құжат не цифрлық құжаттар сервисінен электрондық құжат (сәйкестендіру үшін) не жеке тұлғаның жеке басын куәландыратын құжаттың нотариалды куәландырылған көшірмесі (құжаттар пошта байланысымен немесе курьер арқылы ұсынылған жағдайда) не инвестициялық пай

қорының пайларын иеленуге өтінімнің көшірмесі қоса беріле отырып жеке тұлғаның жеке басын куәландыратын құжаттың көшірмесі (басқарушы компания пайларды иеленуге өтінім берген жеке тұлғаның атынан құжаттар берген жағдайда).

"Электрондық құжат және электрондық цифрлық қолтаңба туралы" Қазақстан Республикасының заңына сәйкес ақпараттық жүйелерді пайдалана отырып жеке тұлғаға электрондық құжат нысанында жеке шот ашуға бұйрықты беру кезінде жеке тұлғаның электрондық бұйрығына осы жеке тұлғаның жеке басын куәландыратын құжаттың электрондық көшірмесі не цифрлық құжаттар сервисінен электрондық құжат (сәйкестендіру үшін) қоса беріледі.

Ескерту. 12-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 13.12.2021 № 104 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

13. Заңды тұлғаға дербес шот ашу мынадай құжаттардың негізінде жүзеге асырылады:

- 1) жеке шот ашу туралы бұйрық;
- 2) заңды тұлғаны мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) туралы анықтаманың көшірмесі;
- 3) мынадай мәліметтерді қамтитын, жеке шоттар бойынша операцияларды және ақпараттық операцияларды жүргізуге арналған құжаттарға қол қою құқығына ие заңды тұлға өкілдерінің қолтаңбаларының нотариат куәландырған үлгілері бар құжат:

заңды тұлғаның атауы;

заңды тұлға өкілінің лауазымы, тегі, аты, әкесінің аты (бар болса), жеке басын куәландыратын құжаттың деректері;

осы құжатта қамтылған қол қою үлгілері заңды тұлғаның жеке шоты бойынша операцияларды және ақпараттық операцияларды жүзеге асыру кезінде міндетті болып саналатынын көрсету.

Заңды тұлғаның бірінші басшысы Қазақстан Республикасының электрондық құжат және электрондық цифрлық қолтаңба туралы заңнамасына сәйкес ақпараттық жүйелерді пайдалана отырып, электрондық құжат нысанында заңды тұлғаның жеке шотын ашуға арналған бұйрықты немесе клиентті динамикалық сәйкестендіруді және (немесе) заңды тұлғаның бірінші басшысын биометриялық сәйкестендіруді пайдалана отырып, өзге де электрондық-цифрлық нысанда ұсынған кезде, осы тармақтың 3) тармақшасында көрсетілген құжат ұсынылмайды.

Ескерту. 13-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 24.09.2021 № 95 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

14. Қағидалардың 12-тармағында көрсетілген жеке шот ашуға арналған құжаттарды жеке тұлға немесе оның өкілі Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес ресімделген сенімхат негізінде ұсынады не пошта байланысы арқылы не Қазақстан Республикасының электрондық құжат және электрондық цифрлық қолтаңба туралы

заңнамасына сәйкес ақпараттық жүйелерді пайдаланумен электрондық құжат нысанында немесе клиентті динамикалық және (немесе) биометриялық сәйкестендіруді пайдаланумен өзге де электрондық-цифрлық нысанда ұсынылады.

Қағидалардың 13-тармағында көрсетілген жеке шот ашуға арналған құжаттарды заңды тұлғаның бірінші басшысы және (немесе) оның өкілі Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес ресімделген сенімхат негізінде ұсынады не пошта байланысы арқылы жолдайды.

Қағидалардың 13-тармағында көрсетілген жеке шот ашуға арналған құжаттар заңды тұлғаның бірінші басшысының электрондық цифрлық қолтаңбасы қойылған, Қазақстан Республикасының электрондық құжат және электрондық цифрлық қолтаңба туралы заңнамасына сәйкес ақпараттық жүйелерді пайдалану арқылы электрондық құжат нысанында немесе заңды тұлғаның бірінші басшысын динамикалық және (немесе) биометриялық сәйкестендіруді пайдаланумен өзге де электрондық-цифрлық нысанда ұсынылады.

Басқарушы компанияға пайларды иеленуге өтінім берген тұлғаға жеке шот ашылған жағдайда, егер инвестициялық пай қорының қағидаларында көзделген болса, Қағидалардың 12 және 13-тармақтарында көрсетілген құжаттарды орталық депозитарийге беруді басқарушы компания жүзеге асырады.

Ескерту. 14-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 24.09.2021 № 95 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

15. Қағидалардың 12 және 13-тармақтарының талаптары:

1) бағалы қағаздарды (эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздар жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарын) иеленуші - тіркелген тұлғаға, номиналды ұстау жүйесінде осы тұлғаға тиесілі бағалы қағаздар (эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздар жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқықтары) есепке алынған номиналды ұстаушы ретінде клиенттердің шоттарын жүргізу құқығымен брокерлік және (немесе) дилерлік қызметті жүзеге асыратын бағалы қағаздар нарығының кәсіби қатысушысы лицензиясынан айырылған жағдайда, номиналды ұстаушының жеке шотты ашу жөніндегі бұйрығының және номиналды ұстаушыға оның клиенті номиналды ұстаудың есебін жүргізу жүйесінде жеке шотты ашу үшін ұсынған құжаттардың түпнұсқалары негізінде жеке шот ашқан кезде;

2) орталық депозитарий соттың атқару парағын орындау мақсатында тіркелген тұлғаға жеке шот ашқан кезде;

3) қаржы ұйымдары қайта ұйымдастырылған жағдайда тіркелген тұлғаға жеке шот ашқан кезде қолданылмайды.

Осы тармақтың ережелері тіркелген тұлғаның тізілімдер жүйесінде ашылған жеке шоты болмаған жағдайда қолданылады.

16. Егер бағалы қағаздарға меншік құқығы бірнеше тұлғаға тиесілі болса, тізілімдер жүйесіндегі жеке шот ортақ меншіктің барлық қатысушыларының оны таңдауы туралы келісімді қоса берумен, олардың жалпы өкілінің жеке шотын ашуға бұйрықтың негізінде немесе Қазақстан Республикасының электрондық құжат және электрондық цифрлық қолтаңба туралы заңнамасына сәйкес ақпараттық жүйелерді пайдаланумен электрондық құжат нысанында немесе клиентті динамикалық және (немесе) биометриялық сәйкестендіруді пайдаланумен өзге де электрондық-цифрлық нысанда ашылады.

Ескерту. 16-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 24.09.2021 № 95 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

17. Жеке шотты ашуға (жабуға) бұйрыққа жеке тұлға немесе оның өкілі не заңды тұлғаның өкілі қол қояды және орталық депозитарийдің қағидалар жинағында көзделген мәліметтерді қамтиды.

Ескерту. 17-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 24.09.2021 № 95 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

18. Алып тасталды – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 24.02.2021 № 37 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

19. Эмитентті және ортақ меншік қатысушыларының ортақ өкілін қоспағанда, тіркелген тұлғаның тізілімдер жүйесінде бір жеке шоты болады.

20. Жеке шотқа жеке нөмір беріледі. Жеке шот мынадай:

- 1) тіркелген тұлға;
- 2) бағалы қағаздардың саны, түрі және халықаралық сәйкестендіру нөмірі (ISIN коды);
- 3) эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздар жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқықтары;
- 4) ауыртпалық салынған бағалы қағаздардың (эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздар жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарының) саны;
- 5) пайдасына бағалы қағаздарға (эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздар жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарына) ауыртпалық салу жүзеге асырылған және ауыртпалық салынған бағалы қағаздар бойынша құқықтар кімге тиесілі тұлғалар;
- 6) оқшауланған бағалы қағаздардың (эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздар жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарының) саны;
- 7) осы жеке шот бойынша жүргізілген операциялар;
- 8) Орталық депозитарийдің қағидалар жинағында белгіленген көлемде сенімгерлік басқарушы;

9) сенімгерлік басқаруға берілген бағалы қағаздардың (эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздар жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарының) саны туралы;

10) Орталық депозитарийдің қағидалар жинағында көзделген мәліметтерді қамтиды

Ескерту. 20-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 24.02.2021 № 37 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

21. Инвестициялық пай қорының басқарушы компаниясы лицензиясының қолданылуы тоқтатылған немесе одан айырылған жағдайда инвестициялық пай қорының жеке шоттарын басқару инвестициялық пай қорының кастодианына көшеді және орталық депозитарийдің қағидалар жинағында көзделген тәртіппен инвестициялық пай қорының пайларын ұстаушылар тізілімдерінің жүйесіне тиісті өзгерістер енгізу жолымен ресімделеді.

22. Жеке шотта жеке шот бойынша жүргізілген операциялар туралы мынадай ақпарат көрсетіледі:

1) операция түрі;

2) оның жүргізілген күні және уақыты;

3) операцияны жүргізу негізі;

4) операцияға қатысқан жеке шоттардың нөмірлері;

5) бағалы қағаздардың саны, түрі, халықаралық сәйкестендіру нөмірі (ISIN - коды) немесе оларға қатысты операция жүргізілген эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздар жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарының саны және сәйкестендіргіші.

23. Тізілімдер жүйесінде меншік иегерлерінің және эмитенттің бірдей құқығы мен міндеттерін куәландыратын бағалы қағаздардың бір түрі бойынша есепке алу орталық депозитариймен жүзеге асырылады.

24. Жауапкершілігі шектеулі серіктестік қатысушыларының тізілімін қалыптастыру, жүргізу және сақтау орталық депозитарийдің қағидалар жинағына және орталық депозитарийдің шаруашылық серіктестікпен жасаған шартына сәйкес жүзеге асырылады.

25. Орталық депозитарийге келіп түскен құжаттар кіріс құжаттарды тіркеу, эмитенттердің және тіркелген тұлғалардың бұйрықтарын есепке алу, сенімхаттарды есепке алу журналдарында тіркеледі. Орталық депозитарий құжатты қабылдағаннан кейін (ақпараттық жүйелерді пайдаланумен электрондық құжаттарды қабылдау жағдайларын қоспағанда) өтініш білдірген адамның сұрау салуы бойынша оған қабылдау күнін (уақытын) және құжатты қабылдаған орталық депозитарий қызметкерінің тегін, атын, әкесінің атын (ол бар болса) көрсете отырып, құжатты қабылдау фактісін растайтын құжат береді.

Ескерту. 25-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 24.09.2021 № 95 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

26. Орталық депозитарий берген құжаттар шығыс құжаттарының журналында тіркеледі.

27. Тізілімдер жүйесін құрайтын мәліметтердегі өзгерістер орталық депозитарийдің тиісті ішкі есеп журналдарында тіркеледі.

28. Орындалуы туралы белгісі бар құжаттар (ақпараттық жүйелерді пайдалана отырып, электрондық-цифрлық нысанда қабылданған құжаттарды қоспағанда) орталық депозитарийдің архивіне беріледі, олар архив жүргізу журналында тіркеледі. Құжаттарды архив жүргізу журналында тіркеу кезінде олардың тұтастығы, парақтар мен даналардың, сондай-ақ оларға қосымшалардың саны тексеріледі.

Ескерту. 28-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 28.10.2022 № 84 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

29. Тізілімдер жүйесін құрайтын электрондық және (немесе) қағаз тасымалдағыштардағы мәліметтер жоғалған немесе жойылған жағдайда орталық депозитарий:

1 (бір) жұмыс күні ішінде бұл туралы эмитентке, уәкілетті органға және орталық депозитарийге хабарлайды;

тізілімдер жүйесін құрайтын қағаз тасымалдағыштардағы мәліметтерді қалпына келтіру мақсатында бұқаралық ақпарат құралдарында мүдделі тұлғалардың құжаттарды беру қажеттігі туралы ақпаратты жариялайды;

жоғалған немесе жойылған деректерді олардың жоғалған немесе жойылған күнінен бастап 14 (он төрт) күнтізбелік күн ішінде қалпына келтіреді.

30. Тіркеу жүйесін құрайтын құжаттарды сақтауды орталық депозитарий дербес немесе үшінші тараптардың қызмет көрсету келісімдері бойынша жүзеге асырады.

31. Алып тасталды – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 24.02.2021 № 37 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

32. Алып тасталды – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 24.02.2021 № 37 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

33. Трансфер-агенттің қызметтерін пайдаланған жағдайда, орталық депозитарийдің клиенттері аударма агенті осы клиентке дербес төлейтін трансфер-агенттік қызметтердің құнын қоспағанда, орталық депозитарийдің қызметтеріне жеке төлейді.

2-тарау. Бағалы қағаздарды ұстаушылардың тізілімдер жүйесін жүргізу жөніндегі қызметті жүзеге асыру тәртібі

Ескерту. 2-тараудың тақырыбы жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 28.10.2022 № 84 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

34. Тізілімдер жүйесінде бағалы қағаздармен (эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздар жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарымен) мәмілелерді тіркеу жеке шоттар бойынша тиісті операциялар жүргізу жолымен жасалады.

Эмитенттің айналыс мерзімі өткен және эмитент оларды өтеу жөніндегі міндеттемелерді орындамаған эмиссиялық бағалы қағаздар бойынша міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарын есепке алуды орталық депозитарий осы эмиссиялық бағалы қағаздардың халықаралық сәйкестендіру нөмірін (ISIN кодын) көрсете отырып, орталық депозитарийдің қағидалар жинағында белгіленген тәртіппен орталық депозитарий беретін сәйкестендіргіштер бойынша жүзеге асырады.

Эмитенттің тіркелген тұлғалардың жеке шоттарындағы эмиссиялық бағалы қағаздар жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарының сандық көрінісі осы талап ету құқықтары туындаған эмиссиялық бағалы қағаздардың санына сәйкес айқындалады.

Ескерту. 34-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 28.10.2022 № 84 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

35. Орталық депозитарий тізілімдер жүйесінде операциялардың мынадай түрлерін жүзеге асырады:

- 1) жеке шоттар бойынша операциялар;
- 2) ақпараттық операциялар.

36. Жеке шоттар бойынша операцияларға мыналар жатады:

- 1) жеке шот ашу;
- 2) тіркелген тұлға, инвестициялық пай қоры немесе инвестициялық пай қорының басқарушы компаниясы туралы мәліметтерді өзгерту;
- 3) бағалы қағаздарды тіркелген тұлғалардың жеке шоттарынан (шоттарына) есептен шығару (есепке жазу);
- 4) акцияларды бөлшектеу;
- 5) бағалы қағаздарға ауыртпалық салу (эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздар жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарына) және ауыртпалық салуды алып тастау;
- 6) бағалы қағаздарды оқшаулау (эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздар жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарын) және оқшаулауды алып тастау;
- 7) сенімгерлік басқарушы туралы жазбаны енгізу және сенімгерлік басқарушы туралы жазбаны алып тастау;

8) эмиссиялық бағалы қағаздар бойынша эмитенттің міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарын тіркелген тұлғалардың жеке шоттарынан (шоттарына) есептен шығару (есепке жазу);

9) эмитенттің бағалы қағаздарын және өзге де ақшалай міндеттемелерін эмитенттің жай акцияларына айырбастау туралы жазбаларды енгізу;

10) эмитенттің бір түрдегі орналастырылған акцияларын осы эмитенттің басқа түрдегі акцияларына айырбастау туралы жазбаларды енгізу;

11) эмиссиялық бағалы қағаздар шығарылымын жою;

12) бағалы қағаздарды өтеу;

13) жеке шотты жабу.

Ескерту. 36-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 26.06.2023 № 63 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

37. Ақпараттық операцияларға мыналар жатады:

1) белгілі бір күнге және уақытқа бағалы қағаздарды ұстаушылардың тізілімін (акционерлер тізімін) жасау және беру;

2) жеке шоттан үзінді-көшірме жасау және беру;

3) белгілі бір күнге және уақытқа бағалы қағаздарды ұстаушылар туралы анықтама жасау және беру;

4) тиісті бұйрықтың немесе тіркелген тұлғаның (оның өкілінің) сұратуының негізінде ақпарат дайындау және беру.

Тізілімдер жүйесін жүргізуді бұрын жүзеге асырған ұйым тізілімдер жүйесін жүргізу күніне орталық депозитарий ұсынатын ақпарат пен құжаттар тізілімдер жүйесін жүргізуді бұрын жүзеге асырған ұйым берген құжаттарға сәйкес жасалады және олар бойынша өзгерістер соттың тиісті шешімінің негізінде ғана енгізіледі.

Ескерту. 37-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 24.02.2021 № 37 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

38. Тіркелген тұлғалардың жеке шоттарынан (жеке шоттарына) бағалы қағаздарды (эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздар жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарын) есептен шығару (есепке алу) бұйрығында орталық депозитарийдің қағидалар жинағында көзделген мәліметтер қамтылады.

Тіркелген тұлғалардың жеке шоттарынан (жеке шоттарына) бағалы қағаздарды (эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздар жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарын) есептен шығару (есепке алу) бұйрығына мәмілеге қатысушы тұлға немесе оның өкілі, сондай-ақ Қазақстан Республикасының бағалы қағаздар нарығы туралы заңнамасында белгіленген жағдайларда орталық депозитарий қол қояды. Бұйрық Қазақстан Республикасының электрондық құжат және электрондық цифрлық қолтаңба туралы заңнамасына сәйкес ақпараттық жүйелерді пайдаланумен электрондық құжат

нысанында немесе клиентті динамикалық және (немесе) биометриялық сәйкестендіруді пайдаланумен өзге де электрондық-цифрлық нысанда ұсынылады.

Инвестициялық пай қорының басқарушы компаниясының тіркелген тұлғалардың жеке шоттарынан (жеке шоттарына) пайларды есептен шығару (есепке алу) бұйрығына оның өкілі қол қояды, сондай-ақ инвестициялық пай қорының активтерін есепке алуды қамтамасыз ететін кастодиан бөлімшесінің басшысы қол қояды не кастодиан инвестициялық пай қорының басқарушы компаниясының тіркелген тұлғалардың жеке шоттарынан (жеке шоттарына) пайларды есептен шығару (есепке алу) бұйрығын өзінің жазбаша түрде немесе Қазақстан Республикасының электрондық құжат және электрондық цифрлық қолтаңба туралы заңнамасына сәйкес ақпараттық жүйелерді пайдаланумен электрондық құжат нысанында немесе клиентті динамикалық және (немесе) биометриялық сәйкестендіруді пайдаланумен өзге де электрондық-цифрлық нысанда растауын орталық депозитарийге жіберу жолымен растайды.

Орталық депозитарийге ұсынылатын бұйрықтардың, сондай-ақ басқарушы компанияның бұйрығын кастодиан растауының нысаны мен мазмұны орталық депозитарийдің қағидалар жинағына сәйкес айқындалады.

Қауіпсіздік рәсімдерін ескере отырып, бұйрықтарды электрондық құжат нысанында немесе клиентті динамикалық және (немесе) биометриялық сәйкестендіруді пайдаланумен өзге де электрондық-цифрлық нысанда беру тәртібі мен талаптары, сондай-ақ олардың форматтары, наразылықтарды ұсыну тәртібі және бұйрықтарды қабылдау кезінде туындайтын даулы жағдайларды шешу тәсілдері орталық депозитарийдің қағидалар жинағында айқындалады.

Ескерту. 38-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 24.09.2021 № 95 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

39. Акцияларды бөлшектеу операциясын тіркеу бұйрығында орталық депозитарийдің қағидалары жинағында көзделген мәліметтер қамтылады.

Акцияларды бөлшектеу операциясын тіркеу бұйрығына эмитенттің уәкілетті тұлғасы қол қояды.

Ескерту. 39-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 26.06.2023 № 63 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

40. Ортақ меншікке қатысушылардың ортақ өкілінің жеке шоты бойынша операциялар жүргізілген жағдайда орталық депозитарийге Қазақстан Республикасының электрондық құжат және электрондық цифрлық қолтаңба туралы заңнамасына сәйкес ақпараттық жүйелерді пайдалана отырып, қағаз түрінде немесе электрондық құжат нысанында немесе клиентті динамикалық және (немесе) биометриялық сәйкестендіруді пайдалана отырып өзге де электрондық-цифрлық нысанда операция жүргізуге ортақ меншікке барлық қатысушылардың келісімі беріледі.

Ескерту. 40-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 24.09.2021 № 95 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

41. Жеке шоттар бойынша операцияларды жүргізу кезінде орталық депозитарий тізілімдер жүйесінің деректерін негізге ала отырып, мәмілеге қатысушылар бұйрықтарының мазмұнын бағалы қағаздар нарығы туралы Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкестігін тексереді және бұйрықтардағы қолдардың операцияларды тіркеуге құжаттарға қол қою құқығы бар заңды тұлға өкілдерінің қолдарының нотариат куәландырған үлгілерін қамтитын құжатта көрсетілген қолдарға сәйкестігін салыстырып тексеруді жүзеге асырады жеке шоттар және ақпараттық операциялар немесе құжат бойынша, не сенімхат бойынша өкіл болып табылатын жеке тұлғаның жеке басын куәландыратын құжаттың (түпнұсқасында немесе нотариат куәландырған көшірмесінде) көшірмелері қоса беріледі.

Электрондық құжат нысанында берілген бұйрықтар, өкімдер негізінде жеке шоттар бойынша операциялар жүргізу кезінде орталық депозитарий Қазақстан Республикасының электрондық құжат және электрондық цифрлық қолтаңба туралы заңнамасына сәйкес электрондық цифрлық қолтаңбаларды тексеруді жүзеге асырады.

Өзге электрондық-цифрлық нысанда берілген бұйрықтар, өкімдер негізінде жеке шоттар бойынша операциялар жүргізу кезінде орталық депозитарий клиентті динамикалық және (немесе) биометриялық сәйкестендіруді жүзеге асырады

Заңды тұлғаның жеке шоттары бойынша операциялар жүргізу кезінде электрондық құжат нысанында немесе өзге де электрондық-цифрлық нысанда берілетін бұйрықтарға , өкімдерге қол қоюды заңды тұлғаның бірінші басшысы немесе орталық депозитарийге ұсынылған мәліметтер негізінде осындай құжаттарға қол қоюға құқығы бар тұлғалар жүзеге асырады.

Бұйрық электрондық құжат нысанында ұсынылған жағдайда Қағидалардың 45, 47, 59, 61, 62, 70, 71, 72-тармақтарында көзделген құжаттар сканерленген көшірмесі түрінде ұсынылады.

Ескерту. 41-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 28.10.2022 № 84 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

42. Қағидалардың 15-тармағына сәйкес ашылған жеке шоттар бойынша Қағидалардың 36-тармағының 2), 3), 5), 7) және 8) тармақшаларында көрсетілген операциялар (мұраға қалдырған немесе заңды тұлға таратылған кезде бағалы қағаздар бойынша меншік құқығы ауысқан жағдайда бағалы қағаздарды бір жеке шоттан басқа жеке шотқа аударуды, басқарушы компанияның инвестициялық пай қоры қызметін тоқтатқан кезде пайларды есептен шығаруын қоспағанда) жеке тұлға болып табылатын тіркелген тұлғаның жеке куәлігін не цифрлық құжаттар сервисінен электрондық құжатын (сәйкестендіру үшін) не, егер тіркелген тұлға заңды тұлға болып табылған

жағдайда, Қағидалардың 13-тармағының 2) және 3) тармақшаларында белгіленген құжаттарды орталық депозитарийге бергенге дейін жүргізілмейді.

Ескерту. 42-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 13.12.2021 № 104 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

43. Тіркелген тұлға орталық депозитарийге:

1) жеке куәлігін не цифрлық құжаттар сервисінен электрондық құжатын (сәйкестендіру үшін) (жеке тұлға үшін);

2) Қағидалардың 13-тармағының 2) және 3) тармақшаларында көрсетілген құжаттарды (заңды тұлға үшін) ұсынғанға дейін Қағидалардың 15-тармағының 1) тармақшасына сәйкес ашылған жеке шот бойынша тіркелген тұлғаның жеке шотына бағалы қағаздарды (эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздары жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарын) есепке алу операцияларын қоспағанда, Қағидалардың 36-тармағының 2), 3), 5), 7) тармақшаларында көрсетілген операциялар жүргізілмейді.

Ескерту. 43-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 13.12.2021 № 104 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

44. Жеке шотта қамтылған тіркелген тұлға, инвестициялық пай қоры немесе инвестициялық пай қорының басқарушы компаниясы туралы мәліметтерді өзгерту операциясын орталық депозитарий осы өзгерістерді растайтын құжаттар және (немесе) тіркелген тұлғадан, инвестициялық пай қорының басқарушы компаниясынан алынған ақпарат негізінде орталық депозитарийдің қағидалар жинағында айқындалған тәртіппен жүргізеді.

Жеке шотта қамтылған пайларды ұстаушы болып табылатын тіркелген тұлға туралы мәліметтерді (жеке тұлға тегінің, атының, әкесі атының (ол бар болса) және (немесе) заңды тұлға атауының өзгергені туралы мәліметтерді қоспағанда) өзгерту операциясы, егер ол инвестициялық пай қорының қағидаларында орталық депозитарийдің қағидалар жинағында айқындалған тәртіппен көзделсе, осы өзгерістерді растайтын, басқарушы компания орталық депозитарийге берген тіркелген тұлғаның құжаттары негізінде жүзеге асырылады.

Осы тармақтың талаптары Қағидалардың 4-1-тармағында көзделген тіркелген тұлға, инвестициялық пай қоры немесе инвестициялық пай қорының басқарушы компаниясы туралы мәліметтер өзгерген жағдайларға қолданылмайды.

Ескерту. 44-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 21.09.2020 № 84 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

45. Орталық депозитарий бағалы қағаздарды (эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздар жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарын) тіркелген тұлғалардың жеке шоттарынан (жеке шоттарына) есептен шығару (есепке алу)

жөніндегі операцияларды (эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздар жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарын) эмиссиялық бағалы қағаздармен мәмілені тіркеу туралы қарсы бұйрықтарды (эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздар жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарын) және Қағидалардың 47, 49, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 73, 74 және 77-тармақтарында белгіленген жағдайларды қоспағанда, Қағидаларға және бағалы қағаздар нарығы туралы Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес осы операцияны жүргізу үшін қажетті өзге де құжаттарды алған кезде жүргізеді.

Егер Бағалы қағаздар рыногы туралы заңның 72-1-бабына, "Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы" 1995 жылғы 31 тамыздағы Қазақстан Республикасы Заңының 17-1-бабына, "Сақтандыру қызметі туралы" 2000 жылғы 18 желтоқсандағы Қазақстан Республикасы Заңының 26-бабына сәйкес мәміле тараптарының біріне оны жасау үшін осындай келісімді (рұқсатты) беруге уәкілетті мемлекеттік органның келісімі (рұқсаты) талап етілсе, орталық депозитарий осындай келісімнің (рұқсаттың) болуын растайтын құжатты сұратады.

Осы тармақтың екінші бөлігінің талабы бағалы қағаздарды сенімгерлік басқаруға беру кезінде тізілімдер жүйесінде орталық депозитарий жүргізетін операцияларға да қолданылады.

Ескерту. 45-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 24.02.2021 № 37 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

46. Орталық депозитарий клиентке тізілімдер жүйесінде номиналды ұстаушының клиентіне жеке шот ашуға номиналды ұстаушының бұйрығын алған күннен бастап күнтізбелік 3 (үш) күн ішінде Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2014 жылғы 22 қазандағы № 210 қаулысымен бекітілген Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 9876 болып тіркелген, Эмиссиялық бағалы қағаздармен жасалған мәмілелерді, эмиссиялық бағалы қағаздар жөніндегі эмитенттердің міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарын беруді орталық депозитарийдің есепке алу жүйесінде тіркеу, орталық депозитарийдің есепке алу жүйесінде және (немесе) номиналды ұстауды есепке алу жүйесінде тіркелген тұлғаның жеке шотынан үзінді көшірмені беру және номиналды ұстаушының номиналды ұстауындағы бағалы қағаздары бар клиенттер туралы ақпаратты орталық депозитарийдің және эмитенттің талап етуі бойынша табыс ету қағидаларының (бұдан әрі – № 210 қағидалар) 36-тармағына сәйкес номиналды ұстаушыға оның клиенті номиналды ұстауды есепке алу жүйесінде жеке шот ашу үшін ұсынған құжаттарды және тізілімдер жүйесінде номиналды ұстаушының клиенті болып табылатын бағалы қағаздардың меншік иесіне жеке шот ашуға бұйрықты қарайды.

Орталық депозитарий орталық депозитарийдің есепке алу жүйесінде ашылған, кейіннен оларды номиналды ұстаушының клиентіне тізілімдер жүйесінде ашылған

жеке шотқа есепке жазу мақсатында, номиналды ұстаушының шотынан бағалы қағаздарды (эмиссиялық бағалы қағаздар бойынша эмитенттің міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарын) есептен шығаруға номиналды ұстаушының бұйрығын алған күннен бастап күнтізбелік 3 (үш) күн ішінде номиналды ұстаушының клиенті болып табылатын бағалы қағаздардың меншік иесіне оған тиесілі бағалы қағаздарды (эмиссиялық бағалы қағаздар бойынша эмитенттің міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарын) тізілімдер жүйесінде ашылған жеке шотқа есепке жазады және орталық депозитарийдің есепке алу жүйесінде ашылған, онда есепте тұрған бағалы қағаздарды (эмиссиялық бағалы қағаздар бойынша эмитенттің міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарын) жеке шоттан есептен шығарады.

Ескерту. 46-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 06.02.2024 № 10 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

47. Орталық депозитарий кепілге қойылған бағалы қағаздар бойынша меншік құқығының (эмиссиялық бағалы қағаздар бойынша эмитенттің міндеттемелері бойынша талап ету құқықтары) басқа тұлғаға өтуін тіркеу операциясын жүргізген жағдайда, Қағидалардың 45-тармағында көзделген құжаттардан басқа, пайдасына бағалы қағаздарға (эмиссиялық бағалы қағаздар бойынша эмитенттің міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарына) ауыртпалық салынған кепіл ұстаушының оларды иеліктен алуға келісімі ұсынылады.

Егер ұсынылған кепіл ұстаушының бағалы қағаздарды (эмиссиялық бағалы қағаздар бойынша эмитенттің міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарын) иеліктен алуға келісімінде кепілді сақтап қалу талабы қамтылатын болса, осындай бағалы қағаздарды (эмиссиялық бағалы қағаздар бойынша эмитенттің міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарын) есептен шығару, есепке жазу және ауыртпалық салу операциялары кепілге ауыртпалық салудың туындауын немесе басқа тұлғаға өтуін растайтын құжат қосымша ұсынылған жағдайда жүргізіледі.

48. Тіркелген тұлғалардың жеке шоттарынан оларға тиесілі, "Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы" 1995 жылғы 31 тамыздағы Қазақстан Республикасының Заңы (бұдан әрі – Банктер және банк қызметі туралы заң) 16-бабының 6-тармағына сәйкес мәжбүрлеп сатып алуға жататын екінші деңгейдегі банктердің (бұдан әрі – банктер) акцияларын есептен шығару және осы акцияларды уәкілетті органның шотына есепке жазу операциялары Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 18669 болып тіркелген, Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2019 жылғы 2 мамырдағы № 70 қаулысымен бекітілген Банк акцияларын мәжбүрлеп сатып алу және оларды кейіннен инвесторларға міндетті түрде сату қағидаларында белгіленген тәртіппен қабылданған уәкілетті органның шешімі негізінде тіркеледі.

Ескерту. 48-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 31.12.2019 № 262 (01.01.2020 бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

49. Эмитенттің бағалы қағаздарын және эмитенттің кредиторлары алдындағы өзге де ақшалай міндеттемелерін оның жай акцияларына айырбастау туралы жазбалар енгізу жөніндегі операцияны орталық депозитарий эмитент уәкілетті органның эмитент жүргізген айырбастау туралы хабарламасының көшірмесін және мынадай құжаттардың бірінің көшірмесін ұсынған кезде жүргізеді:

1) эмитенттің жай акцияларына айырбасталатын эмитенттің бағалы қағаздары шығарылымының проспектісі;

2) Қазақстан Республикасының банк заңнамасында көзделген тәртіппен қабылданған банкті қайта құрылымдау жоспары негізінде жүзеге асырылады;

3) егер эмитент дәрменсіз борышкер болып табылса, Қазақстан Республикасының оңалту және банкроттық туралы заңнамасында көзделген тәртіппен қабылданған оңалту жоспары негізінде жүзеге асырылады.

Орталық депозитарий тіркелген тұлғаларға тиесілі эмитенттің бағалы қағаздарын оның жай акцияларына айырбастау туралы жазбалар енгізу жөніндегі операцияны тіркелген тұлғалардың жеке шоттарынан бағалы қағаздарды есептен шығару және оларды сатып алынған бағалы қағаздарды есепке алу үшін эмитенттің жеке шотына есепке алу арқылы және жарияланған бағалы қағаздарды есепке алу үшін эмитенттің жеке шотынан жай акцияларды есептен шығару және оларды есепке алу бойынша жүргізеді тіркелген тұлғалардың жеке шоттарына эмитенттің бағалы қағаздарды айырбастау туралы жазбалар енгізуге арналған бұйрығының негізінде жүргізіледі.

Орталық депозитарий эмитенттің кредиторлары алдындағы ақшалай міндеттемелерін оның жай акцияларына айырбастау туралы жазбаларды енгізу жөніндегі операцияны эмитенттің жарияланған немесе сатып алынған бағалы қағаздарды есепке алу және оларды Қағидалардың 12 және 13-тармақтарына сәйкес эмитенттің кредиторларына ашқан жеке шоттарына есепке алу үшін эмитенттің жеке шотынан жай акцияларды есептен шығару жолымен жүргізеді. ақша міндеттемелерін айырбастау.

Бағалы қағаздарды және эмитенттің кредиторлары алдындағы ақшалай міндеттемелерді оның жай акцияларына айырбастауға байланысты жеке шот бойынша операциялар жүргізілгеннен кейін орталық депозитарий 1 (бір) жұмыс күні ішінде оған бұл туралы хабарлама жібереді.

Орталық депозитарий эмитенттің сатып алынған бағалы қағаздарды олардың айырбасталуына байланысты есепке алу үшін жеке шотына есепке алынған облигациялардың эмиссиялық бағалы қағаздардың мемлекеттік тізіліміндегі облигациялар шығарылымының күшін жою туралы электрондық хабарлама немесе облигациялар шығарылымының күшін жою туралы куәліктің көшірмесі негізінде күшін жояды.

Ескерту. 49-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 28.10.2022 № 84 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

50. Эмитенттің бағалы қағаздарын және кредиторлары алдындағы өзге ақшалай міндеттемелерін оның жалғыз ұстаушысы уәкілетті органның қызметі екінші деңгейдегі банктердің орнықтылығын арттыруға бағытталған еншілес ұйымы (бұдан әрі - Ұйым) болып табылатын бағалы қағаздар бойынша жай акцияларына конвертациялау туралы жазбаларды енгізу бойынша операция Ұйымның хабарламасы негізінде жүргізіледі.

Эмитенттің бағалы қағаздарын және кредиторлары алдындағы өзге ақшалай міндеттемелерін оның жай акцияларына конвертациялау Қағидалардың 49-тармағында көрсетілген құжаттар ұсынылмайды.

51. Тіркелген тұлғаның Қағидалардың 15-тармағының 1) тармақшасына сәйкес ашылған жеке шотына бағалы қағаздарды (эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздары жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарын) есепке алу операцияларын орталық депозитарий бағалы қағаздарды (эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздары жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарын) есептен шығару және жеке шотына есепке алуға арналған Қағидалардың 15-тармағының 1) тармақшасында көрсетілген номиналды ұстаушының бұйрығының негізінде жүргізеді.

52. Эмитенттің орналастырылған акцияларының бір түрін осы эмитент акцияларының басқа түріне айырбастау туралы жазбаларды енгізу жөніндегі операцияны орталық депозитарий эмитент ұсынған эмитент акционерлерінің жалпы жиналысының орналастырылған акциялардың бір түрін акциялардың басқа түріне айырбастау туралы шешімінің көшірмесі, айырбастаудың талаптары, мерзімі мен тәртібі айқындалған акциялар шығарылымы проспектісіне өзгерістердің және (немесе) толықтырулардың көшірмелері, жарияланған акциялар шығарылымын мемлекеттік тіркеу туралы жаңа куәліктің және эмитенттің орналастырылған акциялардың бір түрін басқа түрге айырбастау туралы жазбаларды:

1) айырбастауға жататын акцияларды тіркелген тұлғалардың жеке шоттарынан және сатып алынған бағалы қағаздарды есепке алу үшін эмитенттің жеке шотынан есептен шығару және оларды жарияланған бағалы қағаздарды есепке алу үшін эмитенттің жеке шотына есепке алу;

2) орналастырылған акцияларды айырбастау жүргізілетін акцияларды оған сәйкес айырбастау жүзеге асырылатын пропорцияда есептен шығару, жарияланған бағалы қағаздарды есепке алу үшін эмитенттің жеке шотынан және (немесе) сатып алынған бағалы қағаздарды есепке алу үшін жеке шотынан акциялары айырбастауға жататын тіркелген тұлғалардың жеке шоттарына, сондай-ақ эмитент сатып алған акцияларды айырбастау жүргізілетін акцияларды жарияланған бағалы қағаздарды есепке алу үшін эмитенттің жеке шотынан айырбастау жүзеге асырылатын пропорцияда есептен

шығару және оларды сатып алынған бағалы қағаздарды есепке алу үшін эмитенттің жеке шотына есепке алу жолымен жүргізеді.

Эмитенттің бір түрдегі орналастырылған акцияларын осы эмитенттің басқа түрдегі акцияларына айырбастауға байланысты жеке шот бойынша операциялар жүргізілгеннен кейін орталық депозитарий 1 (бір) жұмыс күні ішінде эмитентке бұл туралы хабарлама жібереді.

Ескерту. 52-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 24.02.2021 № 37 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

53. Эмитенттің жеке шоты бойынша ұстаушылары талап етпеген орналастырылған эмиссиялық бағалы қағаздарды есепке алу үшін мынадай операциялар жүзеге асырылады:

1) эмитент ұсынатын бұйрық және талап етілмеген эмиссиялық бағалы қағаздар орналастырылған тұлғалардың тізімі негізінде ұстаушылары талап етпеген орналастырылған бағалы қағаздарды есепке жазу;

2) бұрын ұсынылған тізімге сәйкес эмитенттің және жеке шотына бағалы қағаздар есепке жазылатын тұлғаның қарсы бұйрықтары негізінде эмиссиялық бағалы қағаздарды есептен шығару және бағалы қағаздарды ұстаушының жеке шотына есепке жазу;

3) Банктер және банк қызметі туралы заңға сәйкес қайта құрылымдауды жүзеге асырған эмитенттің бұйрығы және эмитент жүргізген қайта құрылымдау шеңберінде ұстаушылары талап етпеген бағалы қағаздарға эмитенттің меншік құқығын (егер мұндай құқық эмитенттің қайта құрылымдау жоспарында көзделмеген болса) тану туралы тиісті сот шешімі негізінде эмиссиялық бағалы қағаздарды есептен шығару және сатып алынған бағалы қағаздарды есепке алу үшін эмитенттің жеке шотына есепке жазу.

54. Егер эмитент Банктер және банк қызметі туралы заңға сәйкес жүргізілген қайта құрылымдау процесін аяқтаса, онда осы қайта құрылымдау шеңберінде шығарылған және ұстаушылары қайта құрылымдау процесі аяқталғанға дейін талап етпеген эмитенттің бағалы қағаздарын сатып алынған бағалы қағаздарды есепке алу үшін эмитенттің жеке шотына есепке жазу операциясын орталық депозитарий эмитенттің бұйрығы және осы бағалы қағаздарға эмитенттің меншік құқығын (егер мұндай құқық эмитенттің қайта құрылымдау жоспарында көзделмеген болса) тану туралы тиісті сот шешімі негізінде жүргізеді.

55. Банктер және банк қызметі туралы заңға сәйкес жүзеге асырылатын эмитентті қайта құрылымдау шеңберінде шығарылған бағалы қағаздарды ұстаушылардың жеке шоттарына есепке жазу операциясы эмитенттің осы эмитентті қайта құрылымдау

процесін жүзеге асыруға байланысты жойылған эмитенттің бағалы қағаздарын ұстаушылардың жеке шоттарынан есептен шығарылғаннан кейін эмитенттің қайта құрылымдау жоспары болған кезде эмитенттің бұйрығы негізінде жүзеге асырылады.

56. Акцияларды бөлшектеу жөніндегі операцияны орталық депозитарий эмитент ұсынған жарияланған акциялар шығарылымын мемлекеттік тіркеу туралы куәліктің көшірмелері және уәкілетті орган эмитентке берген, жарияланған акциялар санының ұсақтау арқылы ұлғайтылғаны туралы нұсқауды қамтитын ілеспе хаттың, сондай-ақ эмитенттің акцияларды бөлшектеуге және оларды тіркелген тұлғалардың жеке шоттары бойынша акцияларды аудару арқылы бөлу туралы бұйрығының негізінде жүргізеді жарияланған бағалы қағаздарды есепке алу үшін эмитенттің жеке шотынан тіркелген тұлғалардың жеке шоттарына.

Акцияларды бөлшектеу жөніндегі операцияны жүргізу эмитенттің кепілдегі және (немесе) сенімгерлік басқарудағы акцияларының санын тиісті пропорцияда ұлғайтуды көздейді.

Ескерту. 56-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 28.10.2022 № 84 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

57. Алып тасталды – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 24.02.2021 № 37 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

58. Акционерлік қоғамдарды қайта ұйымдастыру кезінде тіркелген тұлғалардың жеке шоттарынан (жеке шоттарына) бағалы қағаздарды есептен шығару (есепке жазу) операциясы Қағидалардың 59, 60, 61 және 62 айқындалған тәртіппен жүргізіледі.

Акционерлік қоғамдарды қайта ұйымдастыру кезінде құқықтарына ауыртпалық салынған және (немесе) сенімгерлік басқарудағы тіркелген тұлғалардың жеке шоттарынан (жеке шоттарына) бағалы қағаздарды есептен шығару (есепке жазу) операциясы ауыртпалықты алу және (немесе) сенімгерлік басқарушы туралы жазбаны алып тастау операцияларын жүргізу талабымен жүргізіледі.

59. Акционерлік қоғамдарды біріктіру нысанында қайта ұйымдастыру кезінде бағалы қағаздарды тіркелген тұлғалардың жеке шоттарынан (шоттарына) есептен шығару (есепке жазу) операциясын орталық депозитарий қайта ұйымдастырылатын акционерлік қоғамдардың:

1) акционерлері жалпы жиналысының шешімі;

2) біріктіру туралы шарт;

3) егер осындай қайта ұйымдастыру үшін Қазақстан Республикасының банктік заңнамасына, Қазақстан Республикасының сақтандыру және сақтандыру қызметі, бағалы қағаздар нарығы, зейнетақымен қамсыздандыру туралы заңнамасына сәйкес уәкілетті органның рұқсаты талап етілетін болса, акционерлік қоғамды ерікті түрде қайта ұйымдастыру жүргізуге уәкілетті органның рұқсаты;

4) жаңадан құрылған акционерлік қоғамның бұйрығы негізінде жарияланған бағалы қағаздарды есепке алу үшін эмитенттің жеке шотынан акцияларды есептен шығару және оларды қайта ұйымдастырылған акционерлік қоғамдардың тіркелген тұлғаларының жеке шоттарына есепке жазу жолымен жүргізеді.

60. Акционерлік қоғамды басқа акционерлік қоғамға қосу нысанында акционерлік қоғамдарды қайта ұйымдастыру кезінде бағалы қағаздарды тіркелген тұлғалардың жеке шоттарынан (жеке шоттарына) есептен шығару (есепке жазу) операциясын орталық депозитарий қайта ұйымдастырылатын акционерлік қоғамдардың акционерлері жалпы жиналысының шешімі, қосу туралы шарт, егер осындай қайта ұйымдастыру үшін Қазақстан Республикасының банктік заңнамасына, Қазақстан Республикасының сақтандыру және сақтандыру қызметі, бағалы қағаздар нарығы, зейнетақымен қамсыздандыру туралы заңнамасына сәйкес уәкілетті органның рұқсаты талап етілетін болса, акционерлік қоғамды ерікті түрде қайта ұйымдастыру жүргізуге уәкілетті органның рұқсаты және қосу жүзеге асырылатын акционерлік қоғамының бұйрығы негізінде:

қосылатын акционерлік қоғамының акцияларын кейіннен оларды жоя отырып тіркелген тұлғалардың жеке шоттарынан есептен шығару және оларды қосу жүзеге асырылатын акционерлік қоғамның жеке шотына есепке жазу;

қосу жүзеге асырылатын акционерлік қоғамның акцияларын жарияланған бағалы қағаздарды есепке алу үшін эмитенттің жеке шотынан және (немесе) сатып алынған бағалы қағаздарды есепке алу үшін эмитенттің жеке шотынан есептен шығару және оларды қосылатын акционерлік қоғамның акцияларын ұстаушылары бұрын болған тіркелген тұлғаларының жеке шоттарына есепке жазу жолымен жүргізеді.

61. Акционерлік қоғамды бөлу нысанында қайта ұйымдастыру кезінде бағалы қағаздарды тіркелген тұлғалардың жеке шоттарынан (жеке шоттарына) есептен шығару (есепке жазу) операциясын орталық депозитарий:

- 1) акционерлердің жалпы жиналысының шешімі;
- 2) бөлу балансы;

3) егер осындай қайта ұйымдастыру үшін Қазақстан Республикасының банктік заңнамасына, Қазақстан Республикасының сақтандыру және сақтандыру қызметі, бағалы қағаздар нарығы, зейнетақымен қамсыздандыру туралы заңнамасына сәйкес уәкілетті органның рұқсаты талап етілетін болса, акционерлік қоғамды ерікті түрде қайта ұйымдастыру жүргізуге уәкілетті органның рұқсаты;

4) бөлу нәтижесінде құрылған акционерлік қоғамдардың бұйрықтары негізінде жарияланған бағалы қағаздарды есепке алу үшін эмитенттердің жеке шотынан акцияларды есептен шығару және оларды қайта ұйымдастырылатын қоғамның тіркелген тұлғаларының жеке шоттарына есепке жазу жолымен жүргізеді.

62. Акционерлік қоғамды бөліп шығару нысанында қайта ұйымдастыру кезінде тіркелген тұлғалардың жеке шоттарынан (жеке шоттарына) бағалы қағаздарды есептен шығару (есепке жазу) операциясын орталық депозитарий:

1) акционерлердің жалпы жиналысының бөліп шығару туралы шешімі;

2) бөлу балансы, егер осындай қайта ұйымдастыру үшін Қазақстан Республикасының банктік заңнамасына, Қазақстан Республикасының сақтандыру және сақтандыру қызметі, бағалы қағаздар нарығы, зейнетақымен қамсыздандыру туралы заңнамасына сәйкес уәкілетті органның рұқсаты талап етілетін болса, акционерлік қоғамды ерікті түрде қайта ұйымдастыру жүргізуге уәкілетті органның рұқсаты;

3) жаңадан құрылған акционерлік қоғамның (акционерлік қоғамдардың) бұйрығы (бұйрықтары) негізінде жүргізеді.

63. Қазақстан Республикасының Үкіметі не ұлттық басқарушы холдинг банктің жарияланған акцияларын сатып алу туралы шешім қабылдаған жағдайда орталық депозитарий:

1) уәкілетті органның банктің жарияланған акцияларының санын өсіру туралы хабарламасы және мемлекеттік тіркеу туралы куәліктің көшірмесі негізінде жарияланған акцияларды есепке алу үшін эмитенттің жеке шотына бағалы қағаздарды есепке жазу операциясын;

2) жарияланған акцияларды есепке алу үшін эмитенттің шотынан жарияланған акцияларды есептен шығару операциясын және Қазақстан Республикасының Үкіметі республикалық мемлекеттік меншік иелігіне уәкілеттік берген мемлекеттік органның немесе Қазақстан Республикасының Үкіметі шешімінің көшірмесі негізінде ұлттық басқарушы холдингтің шотына осы акцияларды есепке жазу операциясын жүргізеді.

64. Бағалы қағаздарды (эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздар жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарын) мұраға алу жағдайында орталық депозитарий тіркелген тұлғалардың жеке шоттарынан (жеке шоттарына) бағалы қағаздарды (эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздар жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарын) есептен шығару (есепке алу) операциясын мұрагер немесе оның өкілі берген тиісті бұйрығы, мұраға құқығы туралы куәліктің түпнұсқасы немесе нотариалды куәландырылған көшірмесі, мұрагер өкілінің өкілеттілігін растайтын құжаттар және тізілімдер жүйесінде мұрагердің жеке шоты болмаған жағдайда, Қағидалардың 12 және 13-тармақтарында көрсетілген құжаттар негізінде жүргізеді.

65. Қағидалардың 47, 67 және 77-тармақтарында көзделген операцияларды қоспағанда, бағалы қағаздарды (эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздары жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарын) ұстаушының міндеттемесіне байланысты бағалы қағаздар (эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздары жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқықтары) бойынша құқықтарды шектеуді орталық депозитарий бағалы қағаздарына (эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздары

жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарына) ауыртпалық салынған бағалы қағаздарды (эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздары жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарын) ұстаушының және пайдасына оларға ауыртпалық салу жүргізілетін тіркелген тұлғаның ауыртпалығы туралы қарсы бұйрықтары және бағалы қағаздарға ауыртпалық салу көзделетін шарттың түпнұсқасы немесе көшірмесі негізінде ауыртпалық салу операцияларын жүргізу арқылы жүзеге асырады.

Қағидалардың 67 және 77-тармақтарында көзделген операцияларды қоспағанда, орталық депозитарий тізілімдер жүйесіндегі бағалы қағаздарға (эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздары жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарына) ауыртпалықты алып тастау операциясын мәмілеге қатысқан тұлғалардың ауыртпалықты алып тастау туралы қарсы бұйрықтары негізінде жүргізеді.

66. Қазақстан Республикасының заңнамасында және кепіл шартында көзделген жағдайларда көрсетілген бағалы қағаздар бойынша талап ету құқықтарын беру нәтижесінде кепілге берілген бағалы қағаздарға құқықтардың (эмиссиялық бағалы қағаздар бойынша эмитенттің міндеттемелері бойынша талап ету құқықтары) өзге тұлғаға өтуін тіркеу бойынша операция орталық депозитариймен мынадай құжаттар негізінде жүзеге асырылады:

1) кепіл ұстаушының бағалы қағаздар бойынша талап ету құқықтарын (эмиссиялық бағалы қағаздар бойынша эмитенттің міндеттемелері бойынша талап ету құқықтары) беруді тіркеу бұйрығы;

2) жаңа кепіл ұстаушының бағалы қағаздар бойынша талап ету құқықтарын (эмиссиялық бағалы қағаздар бойынша эмитенттің міндеттемелері бойынша талап ету құқықтары) беруді тіркеу бұйрығы;

3) кепілге берілген бағалы қағаздар бойынша талап ету құқықтарының (эмиссиялық бағалы қағаздар бойынша эмитенттің міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарының) жаңа кепіл ұстаушыға берілгенін растайтын құжаттың көшірмесі;

4) егер мұндай келісімнің болуы Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде немесе кепіл шартына көзделген болса, Қазақстан Республикасының электрондық құжат және электрондық цифрлық қолтаңба туралы заңнамасына сәйкес ақпараттық жүйелерді пайдалана отырып, қағаз түрінде немесе электрондық құжат нысанында немесе клиентті динамикалық және (немесе) биометриялық сәйкестендіруді пайдалана отырып өзге де электрондық-цифрлық нысанда ұсынылған кепілге салынған бағалы қағаздар бойынша талап ету құқықтарының (эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздар бойынша міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарының) өтуіне кепіл берушінің келісімі.

Ескерту. 66-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 24.09.2021 № 95 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

67. Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасында және кепіл туралы шартта көзделген жағдайларда кепіл беруші эмиссиялық бағалы қағаздар (эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздары жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқықтары) бойынша құқық кепілімен қамтамасыз етілген міндеттемелерді орындамаған немесе тиісінше орындамаған кезде кепілге салынған бағалы қағаздарды (эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздары жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарын) соттан тыс сату рәсімдерін жүргізу үшін кепіл ұстаушы (кепіл ұстаушының сенім білдірілген адамы) орталық депозитарийге кепіл берушінің міндеттемелерді орындамағаны туралы хабарлама береді.

Кепіл беруші хабарламадан туындайтын талаптарды қанағаттандырмаған жағдайда, бірақ оны кепіл берушіге жіберу кезінен бастап күнтізбелік 30 (отыз) күннен ерте емес мерзімде кепіл ұстаушы (кепіл ұстаушының сенім білдірілген адамы) орталық депозитарийге кепілге салынған бағалы қағаздарға (эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздары жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарына) сауда-саттық туралы хабарлама береді.

Кепілге салынған бағалы қағаздарға құқықты (эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздары жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқығын) соттан тыс сату нәтижесінде ауысуын тіркеу операциясын орталық депозитарий Қағидалардың осы тармағының бірінші және екінші бөліктерінде көрсетілген хабарламалар болған жағдайда мынадай құжаттар негізінде жүзеге асырады:

кепіл ұстаушының (кепіл ұстаушының сенім білдірілген адамының) ауыртпалықты алу бұйрығы;

кепіл ұстаушының (кепіл ұстаушының сенім білдірілген адамының) бағалы қағаздарды (эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздары жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарын) кепіл берушінің жеке шотынан есептен шығару және сатып алушының өзінің жеке шотына бағалы қағаздарды (эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздары жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарын) есепке жазу жөніндегі қарсы бұйрықтары;

сауда-саттық өтпеді деп танылған жағдайда кепіл заты болып табылатын бағалы қағаздар эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздары жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқықтары) кепіл ұстаушының меншігіне айналған кезде кепіл ұстаушының (кепіл ұстаушының сенім білдірілген адамының) бағалы қағаздарды (эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздары жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарын) кепіл берушінің жеке шотына есепке жазу бұйрығы;

сауда-саттық туралы хабарландырудың Қазақстан Республикасының аумағына таратылатын мерзімді баспасөз басылымдарында жариялануын растайтын құжаттың көшірмесі;

жоғарыда көрсетілген хабарламалардың кепіл берушіге тапсырылуын немесе олардың тапсырыс хаттармен кепіл шартында көрсетілген мекенжай бойынша жіберілуін растайтын құжаттардың көшірмесі;

сауда-саттық өткізу қорытындылары туралы (сауда-саттық өтпеді деп тану туралы) құжаттың көшірмесі.

68. Бағалы қағаздарды (эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздары жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарын) оқшаулау және оқшаулауды алып тастау операциясын орталық депозитарий тізілімдер жүйесінде мемлекеттік органдардың, сондай-ақ осындай құқыққа ие тұлғалардың актілері негізінде Атқарушылық іс жүргізу туралы заңына сәйкес жүргізеді.

Кірістерді жылыстатуға қарсы іс-қимыл туралы заңмен көзделген жағдайларда орталық депозитарий тізілімдер жүйесінде бағалы қағаздарды (эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздары жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарын) оқшаулау және оқшаулауды алып тастау операциясын терроризмді және экстремизмді қаржыландыруға байланысты ұйымдар мен тұлғалар тізбесі негізінде жүргізеді.

Кірістерді жылыстатуға қарсы іс-қимыл туралы заңмен көзделген негіздер бойынша бұғаттауды жүзеге асыру кезінде хабарлама қаржы мониторингін жүзеге асыратын және Кірістерді жылыстатуға қарсы іс-қимыл туралы заңға сәйкес қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл бойынша өзге де шаралар қабылдайтын мемлекеттік органға жіберіледі

69. Орталық депозитарий айналыс мерзімі аяқталған және эмитент оларды өтеу міндеттемелерін орындамаған эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздар бойынша міндеттемелері немесе эмитенттің міндеттемелерді орындауы бойынша талап ету құқықтарын беруді тіркеу операциясын талап ету құқықтарын беретін тіркелген тұлғаның жеке шотынан осы бағалы қағаздар бойынша эмитенттің міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарын есептен шығару және пайдасына осы бағалы қағаздар бойынша эмитенттің міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарын беру жүргізілетін тұлғаның жеке шотына немесе эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздар жөніндегі міндеттемелері бойынша сатып алынған талап ету құқықтарын есепке алу үшін эмитенттің жеке шотына есепке жазу операциясын жүргізу жолымен мәмілеге қатысатын тұлғалардың қарсы бұйрықтары негізінде жүзеге асырады. Эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздар жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарын тіркелген тұлғалардың шоттарынан (шоттарына) есептен шығару (есепке алу) бұйрығында Қағидалардың 38-тармағында көзделген мәліметтер қамтылады.

Орталық депозитарий тізілімдер жүйесінде эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздары жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарын беру бойынша операциялар жүргізілгеннен кейін не номиналды ұстау жүйесінде эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздары жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету

құқықтарын тіркеу бойынша жүргізілген операциялар туралы мәміле алғаннан кейін 1 (бір) жұмыс күні ішінде эмитентке пайдасына талап ету құқықтарын беру жүргізілген тіркелген тұлға туралы мәліметтерді көрсете отырып, жүргізілген операциялар туралы хабарламаны жібереді.

70. Сенімгерлік басқарушы туралы жазбаны енгізу операциясын орталық депозитарий сенімгерлік басқару құрылтайшысының және сенімгерлік басқарушының сенімгерлік басқарушы туралы жазбаны орталық депозитарий сенімгерлік басқару құрылтайшысының жеке шотына енгізу туралы қарсы бұйрықтары және сенімгерлік басқару шарты негізінде жүргізеді.

Сенімгерлік басқарушы туралы жазбаны алып тастауды орталық депозитарий мыналарға байланысты мүлікті сенімгерлік басқару шарты тоқтатылған жағдайларды қоспағанда, сенімгерлік басқару құрылтайшысы мен сенімгерлік басқарушы берген сенімгерлік басқарушы туралы жазбаны алып тастау туралы қарсы бұйрықтары негізінде жүргізеді:

сенімгерлік басқарушы - азаматтың қайтыс болуына, ол қайтыс болды деп жариялануға, ол әрекетке қабілетсіз немесе әрекет қабілеттілігі шектеулі, хабарсыз жоғалып кетті деп танылуға; сенімді басқарушы заңды тұлғаның таратылуына байланысты - сенімгерлік басқару құрылтайшысының хабарламасының негізінде;

сенімгерлік басқарушының сеніп тапсырылған мүлікті өзі басқаруының мүмкін болмауына байланысты сенімгерлік басқару құрылтайшысының бас тартуына байланысты - сенімгерлік басқару құрылтайшысының хабарламасының негізінде;

сенімгерлік басқарушының сеніп тапсырылған мүлікті өзі басқаруының мүмкін болмауына байланысты сенімгерлік басқарушының бас тартуына байланысты - сенімгерлік басқарушының хабарламасының негізінде;

сенімгерлік басқарушыға, егер ол шартта көзделсе, шығындар мен сыйақыны төлеу талабымен құрылтайшының шартты орындаудан бас тартуына байланысты - сенімгерлік басқарушының хабарламасының негізінде;

сенімгерлік басқарушыға, егер ол шартта көзделсе, оған сыйақы төлей отырып, кепілмен ауыртпалық салынған мүлік басқаруға берілгені туралы оған хабарланбаған жағдайда сенімгерлік басқарушының бас тартуына байланысты - сенімгерлік басқарушының хабарламасының негізінде.

Сенімгерлік басқарушы туралы жазбаларды енгізу немесе алып тастау операциясын орталық депозитарий инвестициялық пай қорының орналастырылған пайларын есепке алуға арналған инвестициялық пай қорының басқарушы компаниясының жеке шоты бойынша жүргізбейді.

71. Мүлікті сенімгерлік басқару шартының қолданыс мерзімі аяқталған кезде (егер өзгесі мүлікті сенімгерлік басқару шартында немесе Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасында көзделмесе) сенімгерлік басқарушы туралы жазбаны алып тастауды орталық депозитарий сенімгерлік басқару құрылтайшысының немесе мүлікті

меншік иесінің хабарламасы мен мүлікті сенімгерлік басқару шартының негізінде жүргізеді.

72. Банктер және банк қызметі туралы заңның 47-1-бабының 3-тармағында, "Сақтандыру қызметі туралы" 2000 жылғы 18 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Заңы (бұдан әрі - Сақтандыру қызметі туралы заң) 53-4-бабының 3-тармағында, Бағалы қағаздар нарығы туралы заңның 72-3-бабының 3-тармағында көзделген жағдайларда қаржы ұйымының акцияларын сенімгерлік басқару тағайындалған кезде орталық депозитарий қаржы ұйымы акцияларының меншік иесі болып табылатын тіркелген тұлғаның жеке шотына сенімгерлік басқарушы туралы жазбаны енгізу операциясын қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау мен қадағалау жөніндегі уәкілетті органының қаржы ұйымының акцияларын сенімгерлік басқаруды тағайындау туралы шешімі және сенімгерлік басқарушының сенімгерлік басқарушы туралы жазбаны осы тіркелген тұлғаның жеке шотына енгізу туралы бұйрығы негізінде жүргізеді.

Сенімгерлік басқаруға берілген қаржы ұйымының акциялары сатылған жағдайда, орталық депозитарий осы акцияларды олардың меншік иесі болған тіркелген тұлғаның жеке шотынан есептен шығару және осы акцияларды сатып алушының жеке шотына (жеке шоттарына) есепке жазу операциясын сенімгерлік басқарушының бұйрығы және Банктер және банк қызметі туралы заңның 17-1-бабында, Сақтандыру қызметі туралы заңның 26-бабында және Бағалы қағаздар нарығы туралы заңның 72-1-бабында көзделген жағдайларда қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау мен қадағалау жөніндегі уәкілетті органның қаржы ұйымының ірі қатысушысы (банктік не сақтандыру холдингі) мәртебесін иеленуге келісімін растайтын құжат негізінде жүргізеді.

Орталық депозитарий сенімгерлік басқаруға берілген қаржы ұйымы акцияларының меншік иесі болып табылатын тіркелген тұлғаның жеке шотынан сенімгерлік басқарушы туралы жазбаны алып тастау операциясын сенімгерлік басқарушының сенімгерлік басқарушы туралы жазбаны осы тұлғаның жеке шотынан алып тастау туралы бұйрығы негізінде жүргізеді.

73. Акциялар шығарылымы жойылған кезде орталық депозитарий уәкілетті органның акциялар шығарылымының жойылғаны туралы хабарламасын алғаннан кейін акцияларды олардың ұстаушыларының жеке шоттарынан және эмитенттің жеке шоттарынан бір мезгілде есептен шығару операцияларын жүргізеді.

Акциялар шығарылымы жойылған, эмитент таратылған не қайта ұйымдастырылған жағдайда, тізілімдер жүйесін жүргізу тоқтатылады.

74. Облигацияларды (ислам бағалы қағаздарын) өтеу кезінде орталық депозитарий облигацияларды (ислам бағалы қағаздарын) оларды ұстаушылардың жеке шоттарынан

есептен шығару және орталық депозитарийдің қағидалар жинағында айқындалған мерзімде сатып алынған бағалы қағаздарды есепке алу жөніндегі эмитенттің жеке шотына есепке алу операциясын жүргізеді.:

1) банктік аударым операцияларын жүзеге асыруға лицензиясы бар құралдар эмитентінің (оригинатордың) орталық депозитарийдің төлем агентінің қызметін және құралдарды ұстаушылардың тізімін пайдаланбай, әрбір құрал ұстаушы бойынша төлем сомасының мөлшерін көрсете отырып, құралдарды өтеу жөніндегі өз міндеттемелерін өз бетінше орындауы туралы хабарламасы; немесе

2) орталық депозитарийдің облигацияларды ұстаушыларға сомаларды төлеуі.

Ескерту. 74-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 28.10.2022 № 84 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

75. Орталық депозитарий жеке шотты жабу бойынша операцияны жеке шотты жабуға бұйрықтың негізінде жүргізеді. Жеке шот жабылған кезде клиентке орталық депозитарийдің қағидалар жинағында белгіленген нысанда тиісті хабарлама жіберіледі.

Оларға қатысты банкроттық немесе тарату рәсімі аяқталған заңды тұлғалардың жеке шоттарын жабу бойынша операция және ондай жеке шоттарда бағалы қағаздар болмаған жағдайда, заңды тұлға қызметінің тоқтатылғанын растайтын Бизнес-сәйкестендіру нөмірлерінің ұлттық тізілімінің мәліметтері негізінде жүзеге асырылады.

Қайтыс болған деп танылған немесе қайтыс болған деп жарияланған жеке тұлғалардың жеке шоттарын жабу бойынша операция және ондай жеке шоттарда бағалы қағаздар болмаған жағдайда, қайтыс болғаны туралы куәліктің және (немесе) тиісті сот шешімінің негізінде жүзеге асырылады.

76. Эмитент нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 2632 болып тіркелген, Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының 2003 жылғы 2 желтоқсандағы № 409 қаулысымен бекітілген төлем агентінің қызметін жүзеге асыру қағидаларының 4-1-тармағының талаптарын орындамаған кезде, сондай-ақ банктік аударым операцияларын жүзеге асыруға лицензиясы бар эмитент орталық депозитарийге 3 (үш) жұмыс күні өткеннен кейін ұсынбаған кезде:) эмиссиялық бағалы қағаздарды өтеу жөніндегі міндеттемелерді орындаған күннен кейінгі жұмыс күндері, орталық депозитарий эмитенттің осы шығарылымның эмиссиялық бағалы қағаздарын өтеу жөніндегі өзінің барлық міндеттемелерін орындағанын (орындамағанын) растай отырып, эмитентке тиісті хабарлама беру туралы сұрау салу жібереді.

Ескерту. 76-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 28.10.2022 № 84 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

77. Қағидалардың 76-тармағында көрсетілген эмиссиялық бағалы қағаздарды өтеу жөніндегі міндеттемелердің орындалмағаны туралы мәліметтерді алғаннан кейін

орталық депозитарий осы шығарылымның эмиссиялық бағалы қағаздарын барлық ұстаушылардың жеке шоттарынан есептен шығарады және оларды айналыс мерзімі өткен эмиссиялық бағалы қағаздарды есепке алу үшін ашылған эмитенттің жеке шотына есепке алады. Осымен бір мезгілде орталық депозитарий эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздар жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарын айналыс мерзімі өткен және эмитент оларды өтеу жөніндегі міндеттемелерді орындамаған эмиссиялық бағалы қағаздар есептен шығарылатын ұстаушылардың жеке шоттарына осы бағалы қағаздар (ауыртпалық, сенімгерлік басқару) бойынша туындаған міндеттемелерді сақтай отырып есепке жатқызуды жүзеге асырады.

Жарияланған бағалы қағаздарды есепке алу үшін және номиналды ұстауды есепке алу жүйесінде ашылған сатып алынған бағалы қағаздарды, айналыс мерзімі өткен эмиссиялық бағалы қағаздарды есепке алу үшін эмитенттің жеке шоттарында болған кезде орталық депозитарий жарияланған бағалы қағаздарды есепке алу үшін және жүйеде ашылған сатып алынған бағалы қағаздарды есепке алу үшін оларды есептен шығаруды және эмитенттің жеке шоттарына есепке алуды жүзеге асырады бағалы қағаздарды ұстаушылар тізілімдерінің

Ескерту. 77-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 28.10.2022 № 84 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

78. Қағидалардың 77-тармағында көрсетілген барлық операциялар жүргізілген күннен кейін күнтізбелік 3 (үш) күн ішінде орталық депозитарий эмитентке, сенімгерлік басқарушыға, актілері негізінде бағалы қағаздарды бұғаттау бойынша операциялар жүргізілген мемлекеттік органдарға және (немесе) уәкілетті тұлғаларға, сондай-ақ бағалы қағаздарды ұстаушылар пайдасына тиісті хабарламалар (есептер) жібереді мерзімі өткен және олар бойынша эмитент оларды өтеу жөніндегі міндеттемелерін орындамаған бағалы қағаздарға ауыртпалық салуды жүзеге асырды.

Қағидалардың 77-тармағында көрсетілген жүргізілген операциялар туралы ұстаушыларды хабардар етуді орталық депозитарий осы тармақтың бірінші бөлігінде белгіленген мерзімдерде өзінің интернет-ресурсында тиісті ақпаратты орналастыру арқылы жүзеге асырады.

Ескерту. 78-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 28.10.2022 № 84 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

79. Алып тасталды – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 28.10.2022 № 84 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

80. Эмитент айналыс мерзімі аяқталған эмиссиялық бағалы қағаздар бойынша талап ету құқықтарын ұстаушы алдындағы міндеттемелерді орындаған кезде орталық депозитарий эмитенттің осындай бағалы қағаздар бойынша талап ету құқықтары

бойынша міндеттемелерді орындағанын растайтын хабарламасы болған кезде Қағидалардың 45-тармағында белгіленген тәртіпте осындай бағалы қағаздар бойынша талап ету құқықтарын оларды ұстаушылардың жеке шотынан есептен шығару және эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздар жөніндегі міндеттемелері бойынша сатып алынған талап ету құқықтарын есеп алу бойынша эмитенттің жеке шотына есепке алу операциясын жүргізеді.

81. Облигациялар шығарылымының күшін жойған кезде орталық депозитарий эмиссиялық бағалы қағаздардың мемлекеттік тізілімінде облигациялар шығарылымының күшін жою туралы электрондық хабарламаны немесе уәкілетті органның облигациялар шығарылымының күшін жою туралы куәлігінің көшірмесін алғаннан кейін эмитенттің жеке шоттарынан осындай облигацияларды біржолғы есептен шығару бойынша операциялар жүргізеді.

Айналыс мерзімі өткен облигациялар шығарылымының күшін жою кезінде орталық депозитарий эмиссиялық бағалы қағаздардың мемлекеттік тізілімінде облигациялар шығарылымының күшін жою туралы электрондық хабарламаны немесе уәкілетті орган берген осындай облигациялар шығарылымының күшін жою туралы куәліктің көшірмесін алғаннан кейін айналыс мерзімі өткен эмиссиялық бағалы қағаздарды есепке алу үшін эмитенттің жеке шотынан облигацияларды есептен шығару жөнінде операциялар жүргізеді, эмиссиялық бағалы қағаздар бойынша эмитенттің міндеттемелері бойынша сатып алынған талап ету құқықтарын есепке алу үшін эмитенттің жеке шотынан осындай облигациялар бойынша талап ету құқықтарын білдіреді.

Эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздар жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқықтары сәйкестендіргішінің күшін жоюды орталық депозитарий мынадай талаптардың бірі сақталған кезде орталық депозитарийдің қағидалар жиынтығына сәйкес жүзеге асырады:

1) эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздар жөніндегі міндеттемелері бойынша барлық талап ету құқықтарын эмитент сатып алған;

2) заңды тұлға қызметінің тоқтатылғанын және оны бизнес-сәйкестендіру нөмірлерінің Ұлттық тізілімінен шығарылғанын растайтын құжат негізінде эмитент таратылған кезде жүргізіледі.

Ескерту. 81-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 28.10.2022 № 84 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

82. Ақпараттық операцияны жүргізуді орталық депозитарий эмитенттің жазбаша бұйрығы немесе тапсырысы, тіркелген тұлғаның, инвестициялық пай қоры кастодианының бұйрығы немесе Қазақстан Республикасының бағалы қағаздар нарығы туралы заңнамасында көзделген жағдайларда, мемлекеттік органдардың сұратулары негізінде жүзеге асырады.

Орталық депозитарийдің қағидалар жинағында көзделген жағдайларда эмитенттің өкімі, тіркелген тұлғаның бұйрығы Қазақстан Республикасының электрондық құжат және электрондық цифрлық қолтаңба туралы заңнамасына сәйкес ақпараттық жүйелер пайдаланыла отырып электрондық құжат нысанында немесе клиентті динамикалық және (немесе) биометриялық сәйкестендіруді пайдалана отырып өзге де электрондық-цифрлық нысанда жасалады және беріледі.

Ескерту. 82-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 24.09.2021 № 95 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

83. Миноритарлық акционердің өтініш беру және орталық депозитарийдің акционерлердің жалпы жиналысына қарауға енгізілген мәселелер бойынша шешімдер қабылдау кезінде миноритарлық акционерлер басқа акционерлермен біріккен жағдайдағы осы акционерлік қоғамның басқа миноритарлық акционерлеріне ақпарат тарату тәртібі орталық депозитарийдің басқа миноритарлық акционерлерді хабардар ету мерзімі және хабардар ету тәсілдері қамтылатын орталық депозитарийдің қағидалар жинағында белгіленеді.

84. Бағалы қағаздар бойынша кірістерді есептеу, акционерлердің жалпы жиналысын өткізу, акциялардың он және одан көп пайызына ие ұстаушылар туралы анықтаманы дайындау үшін бағалы қағаздарды ұстаушылардың тізілімін немесе акционерлердің тізімін жасауды орталық депозитарий эмитенттің өкімінде көрсетілген күннің басында (00 сағат 00 минут) жүзеге асырады. Өзге жағдайларда бағалы қағаздарды ұстаушылардың тізілімін, акционерлердің тізімін жасауды және (немесе) тізілімдер жүйесінен кез келген басқа ақпаратты дайындауды орталық депозитарий Қазақстан Республикасының бағалы қағаздар нарығы туралы заңнамасына сәйкес осындай ақпаратты алу құқығы бар тұлғалардың жазбаша сұратуы (электрондық-цифрлық нысандағы құжат) негізінде, сұратуда көрсетілген күні және уақытта жүзеге асырады.

Бағалы қағаздарды ұстаушылардың тізілімін, акционерлердің тізімін жасау немесе жеке шоттан үзінді-көшірме жасау кезінде, сондай-ақ тізілімдер жүйесінен өзге ақпаратты берген кезде орталық депозитарийдің бас офисі орналасқан сағаттық белдеудің уақыты қолданылады.

Ескерту. 84-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 24.09.2021 № 95 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

85. Бағалы қағаздарды ұстаушылардың тізілімі орталық депозитарийдің қағидалар жинағында көзделген нысан бойынша жасалады және онда мынадай мәліметтер болады :

- 1) эмитенттің мемлекеттік немесе орыс тілдеріндегі атауы, оның орналасқан жері, заңды тұлғаны мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) нөмірі, БСН (бар болса);
- 2) инвестициялық пай қорының атауы;

3) жарияланған бағалы қағаздардың саны;

4) орналастырылған бағалы қағаздардың саны;

5) эмитент сатып алған бағалы қағаздардың саны (эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздары жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқықтары);

6) егер тізілім эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздар жөніндегі міндеттемелер бойынша талап ету құқықтары бойынша жасалатын болса, эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздар жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарының саны;

7) бағалы қағаздардың түрі және халықаралық сәйкестендіру нөмірі (ISIN - коды), эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздары жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарын сәйкестендіргіш;

8) депозитарлық қолхаттарды ұстаушыларды қосқандағы мынадай мәліметтері бар орталық депозитарийдің есепке алу жүйесінде олар туралы мәліметтер ашып көрсетілген бағалы қағаздарды ұстаушылар тізімі:

заңды тұлғалар - бағалы қағаздарды ұстаушылардың мемлекеттік тіркелу (қайта тіркелу) нөмірі мен күнін көрсете отырып, олардың атауы;

жеке тұлға - бағалы қағаздарды ұстаушының жеке басын куәландыратын құжаттың атауын және деректемелерін көрсете отырып, бағалы қағаздарды ұстаушылардың (эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздары жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқығын) тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса);

ауыртпалық салынған және (немесе) оқшауланған және (немесе) сенімгерлік басқаруға берілген бағалы қағаздардың (эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздар жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқығының) санын көрсете отырып, оларды ұстаушыға тиесілі бағалы қағаздардың (эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздар жөніндегі міндеттемелері бойынша талап ету құқығының) саны;

бағалы қағаздарды ұстаушыға тиесілі бағалы қағаздар санының эмитенттің орналастырылған және (немесе) дауыс беретін бағалы қағаздарының санына пайыздық арақатынасы;

9) бағалы қағаздарды ұстаушылардың тізілімі жасалған күні мен уақыты.

Бағалы қағаздарды ұстаушылар тізіліміне орталық депозитарийдің қағидалар жинағында айқындалған уәкілетті тұлғалар қол қояды және орталық депозитарийдің қазақ және орыс тілдерінде өз атауы бар мөртабанымен расталады.

86. Орталық депозитарий Қағидалардың 85, 88, 89 және 90-тармақтарында көрсетілген құжаттарды Қазақстан Республикасының электрондық құжат және электрондық цифрлық қолтаңба туралы заңнамасына сәйкес ақпараттық жүйелерді пайдалана отырып электрондық құжат нысанында жасауына және беруіне жол беріледі.

87. Инвестициялық пай қорының пайларын ұстаушылар тізілімінде Қағидалардың 85-тармағының 3) және 5) тармақшаларында аталған мәліметтер көрсетілмейді.

88. Эмитенттің ірі акционерлері туралы анықтама орталық депозитарийдің қағидалар жинағына сәйкес жасалады және мынадай мәліметтерді қамтиды:

1) эмитенттің мемлекеттік және орыс тілдеріндегі атауы, оның орналасқан жері, заңды тұлғаны мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) нөмірі, БСН (бар болса);

2) жарияланған акциялардың саны;

3) орналастырылған акциялардың саны;

4) эмитент сатып алған акциялардың саны;

5) акциялардың түрі және халықаралық сәйкестендіру нөмірі (ISIN- коды);

б) депозитарлық қолхаттарды ұстаушыларды қоса алғанда, мынадай мәліметтерді қамтитын акционерлік қоғамның дауыс беретін акцияларының 10 (он) және одан астам пайызы тиесілі орталық депозитарийдің есепке алу жүйесінде олар туралы мәліметтер ашып көрсетілген акцияларды ұстаушылардың тізімі:

заңды тұлғалар - акцияларды ұстаушылардың мемлекеттік тіркелу (қайта тіркелу) нөмірін және күнін көрсете отырып, олардың атауы;

жеке тұлға - акцияларды ұстаушының жеке басын куәландыратын құжаттың атауын және деректемелерін көрсете отырып, акциялар ұстаушылардың тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса);

ауыртпалық салынған және (немесе) оқшауланған және (немесе) сенімгерлік басқаруға берілген бағалы қағаздардың санын көрсете отырып, акцияларды ұстаушыға тиесілі акциялардың саны;

акцияларды ұстаушыға тиесілі акциялар санының эмитенттің орналастырылған акцияларының санына пайыздық арақатынасы;

акцияларды ұстаушыға тиесілі акциялар санының эмитенттің дауыс беретін акцияларының санына пайыздық арақатынасы;

7) ірі акционерлер туралы анықтама жасалған күні мен уақыты.

Эмитенттің ірі акционерлері туралы анықтамаға орталық депозитарийдің қағидалар жинағында көзделген уәкілетті тұлғалар қол қояды және орталық депозитарийдің қазақ және орыс тілдерінде өз атауы бар мөртабанымен расталады.

89. Акционерлердің жалпы жиналысын өткізу үшін акционерлер тізімі орталық депозитарийдің қағидалар жинағын сәйкес жасалады және мынадай мәліметтерді қамтиды:

1) эмитенттің мемлекеттік және орыс тілдеріндегі атауы, оның орналасқан жері, заңды тұлғаны мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) нөмірі, БСН (бар болса);

2) жарияланған акциялардың саны;

3) орналастырылған акциялардың саны;

4) эмитент сатып алған акциялардың саны;

5) акциялардың түрі және халықаралық сәйкестендіру нөмірі (ISIN- коды);

б) номиналды ұстаушы жүйесінде олар туралы мәліметтер ашып көрсетілген депозитарлық қолхаттар иегерлерін қоса алғанда, мыналар көрсетіле отырып, акционерлердің тізімі:

заңды тұлғалар - акционерлердің мемлекеттік тіркелу (қайта тіркелу) нөмірін және күнін көрсете отырып, олардың атаулары;

жеке тұлға - акционердің жеке басын куәландыратын құжаттың атауын және деректемелерін көрсете отырып, жеке тұлғалар - акционерлердің тегі, аты, әкесінің аты (олар бар болса);

ауыртпалық салынған және (немесе) оқшауланған акциялардың санын көрсете отырып, акционерге тиесілі акциялар саны;

акционерге тиесілі дауыс беретін жай акциялар саны;

акционерге тиесілі артықшылықты акциялар саны;

7) орталық депозитарий тізілімдерінің жүйесінде есепке алынатын, номиналды ұстаудағы және номиналды ұстаушының есепке алу жүйесінде ол туралы мәліметтер жоқ меншік иегеріне тиесілі акциялар саны;

8) акционерлердің тізімін жасау мақсаты;

9) акционерлердің тізімі жасалған күні мен уақыты;

Бағалы қағаздар бойынша кірістерді есептеуге арналған акционерлер тізілімі орталық депозитарийдің қағидалар жинағына сәйкес жасалады және орталық депозитарийда осы мәліметтер болса, акционерлердің банктік деректемелері туралы мәліметтер мен "Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы" Қазақстан Республикасының Кодексіне (Салық кодексі) сәйкес акционерге берілген салық салу бойынша жеңілдіктердің болуы туралы мәліметтерді қамтиды.

Акционерлердің түпкілікті меншік иелерін көрсете отырып олардың тізіміне орталық депозитарий № 210 қағидалардың 53-1-тармағына сәйкес жіберілген сұратуына жауап ретінде алған ақпарат не аталған сұратуға жауап ретінде ол ақпарат алмаған жағдайда, орталық депозитарийдің есепке алу жүйесінде бар мәліметтер кіреді.

Акционерлер тізіміне өзге мақсаттар үшін эмитент сұрау жасайтын ақпарат қосымша енгізіледі.

Акционерлер тізіміне орталық депозитарийдің қағидалар жинағында айқындалған уәкілетті тұлғалар қол қояды және орталық депозитарийдің қазақ және орыс тілдерінде өз атауы бар мөртабанымен расталады.

Ескерту. 89-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 06.02.2024 № 10 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

90. Бағалы қағаздарды ұстаушының жеке шотынан үзінді - көшірме орталық депозитарийдің қағидалар жинағына сәйкес нысан бойынша жасалады, және айқындалған орталық депозитарийдің уәкілетті тұлғалар қол қояды.

91. Тізілімдер жүйесінде операция жүргізу мерзімі орталық депозитарий ұсынылған құжаттарды (трансфер-агент қызметін көрсететін ұйымнан алынған құжаттар) тіркеген күннен кейінгі күннен бастап есептеледі.

Осы тармақта көрсетілген құжаттарды тіркеу оларды орталық депозитарий алған күні жүзеге асырылады. Қатаң жүйелікпен орындауға (мұнда бір операцияны орындау басқа операцияны алдын ала жүргізусіз мүмкін емес) жататын бағалы қағазды ұстаушының бір жеке шоты шеңберінде бірнеше операциялар жүргізу үшін құжаттарды бір мезгілде қабылдаған жағдайда, кейінгі операцияны жүргізу мерзімі өткен операцияны орындаған сәттен бастап есептеледі.

Ескерту. 91-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 24.02.2021 № 37 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

92. Мәмілені тізілімдер жүйесінде тіркеу уақыты орталық депозитарийдің бағалы қағаздармен мәмілелерді тіркеу туралы бұйрықта көрсетілген, оны орындаудан бас тарту үшін негіздер болмаған кезде, іс-әрекеттерді жүзеге асыру уақыты болып табылады.

93. Мынадай операцияларды:

1) "Инвестициялық және венчурлік қорлар туралы" 2004 жылғы 7 шілдедегі заңның 23-бабының 6-тармағында белгіленген мерзімде иеленушінің жеке шотына пайларды есепке алу;

2) Қағидалардың 84 және 94-тармақтарында көрсетілген;

3) жүргізілу талаптарын қосымша тексеру талап етілетін операцияларды жүргізуді қоспағанда, орталық депозитарий жеке шот бойынша операцияны және ақпараттық операцияны күнтізбелік 3 (үш) күн ішінде жүргізеді, бұл ретте осындай операцияларды жүргізу 6 (алты) жұмыс күніне дейінгі мерзімде жүзеге асырылады.

Ескерту. 93-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 28.10.2022 № 84 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

94. Осы тармақтың екінші, үшінші және төртінші бөліктерінде көзделген жағдайларды қоспағанда, бағалы қағаздарды ұстаушылар тізілімін немесе акционерлер тізімін беруді орталық депозитарий, егер бағалы қағаздарды ұстаушылар тізілімін немесе акционерлер тізімін беруге бұйрық бағалы қағаздарды ұстаушылар тізілімі немесе акционерлер тізімі жасалған күннен ерте емес берілу талабымен эмитенттен бұйрықты алған сәттен бастап жиырма төрт сағаттан кеш емес мерзімде жүзеге асырады.

Егер орталық депозитарий номиналды ұстаушыларға № 210 қағидалардың 52-тармағына сәйкес олардың клиенттері туралы мәліметтерді жария ету туралы сұрау салса, бағалы қағаздар ұстаушылар тізілімін немесе акционерлердің жалпы жиналысын өткізу немесе бағалы қағаздары номиналды ұстауда тұрған акционерлер туралы өзге де ақпарат беру үшін акционерлердің тізімін беруді орталық депозитарий эмитенттің тиісті бұйрығын немесе уәкілетті органның сұратуын алған күннен бастап 15 (он бес) жұмыс күнінен кешіктірмейтін мерзімде жүзеге асырады.

Егер орталық депозитарий № 210 қағидалардың 53-1-тармағына сәйкес бағалы қағаздардың түпкілікті меншік иелері туралы мәліметтерді жария ету туралы сұрау салса, олардың түпкілікті меншік иелерін көрсете отырып, тізімін беруді орталық депозитарий уәкілетті органның немесе эмитенттің аталған тізімді беруге сұратуын алған күннен бастап 15 (он бес) жұмыс күнінен кешіктірмейтін мерзімде жүзеге асырады.

Егер эмитенттің сұратуында тізімді немесе тізілімді немесе акционерлер туралы өзге де ақпаратты қалыптастырудың болашақ күні көрсетілген жағдайда, мерзім бағалы қағаздарды ұстаушылардың тізілімі немесе акционерлердің тізімі жасалатын күннен бастап есептеледі.

Ескерту. 94-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 06.02.2024 № 10 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

95. Клиенттің бұйрығын орындаудан бас тартуға негіздер болмаған жағдайда орталық депозитарий Қағидалардың 93-тармағында белгіленген мерзімде бұйрықтың орындалуы туралы есепті қалыптастырады және оны шығыс құжаттар журналында тіркейді.

Бұйрықтардың орындалуы туралы есеп клиентке пошта арқылы жіберіледі не клиенттің немесе оның заңды өкілінің қолына беріледі не Қазақстан Республикасының электрондық құжат және электрондық цифрлық қолтаңба туралы заңнамасына сәйкес ақпараттық жүйелер пайдаланыла отырып электрондық құжат нысанында жасалады және беріледі.

Бұйрықтардың орындалуы туралы есепке орталық депозитарийдің қағидалар жинағында айқындалған уәкілетті тұлғалар қол қояды және орталық депозитарийдің қазақ және орыс тілдерінде өз атауы бар мөртабанымен расталады.

96. Орталық депозитарий бұйрықты алған кезден бастап 2 (екі) жұмыс күні ішінде мынадай жағдайларда:

1) бұйрықтардағы қойылған қолдардың жеке шоттар бойынша операцияларды және ақпараттық операцияларды тіркеу құжаттарына қол қою құқығына ие заңды тұлға өкілдерінің нотариат куәландырған қол қою үлгілері бар құжатта немесе жеке тұлғаның жеке басын куәландыратын құжатта көрсетілген қол қою үлгілеріне сәйкес келмегенде;

2) операция жасау бұйрығы алынған күннен бастап күнтізбелік 2 (екі) күн ішінде қарсы бұйрық ұсынылмағанда;

3) Қағидалардың 38-тармағында белгіленген тәртіппен басқарушы компанияның пайларды есептен шығару (есепке алу) бұйрығымен бір мезгілде (бір жұмыс күні ішінде) инвестициялық пай қорының активтерін есепке алуды қамтамасыз ететін кастодианның растауы ұсынылмағанда;

4) бұйрықтардың деректемелері орталық депозитарийдің қағидалар жинағында белгіленген деректемелерге немесе жеке шот деректемелеріне сәйкес келмегенде;

5) жеке шотта қажетті бағалы қағаздар саны болмағанда;

6) тізілімдер жүйесінің деректері негізінде мәміле жасау нәтижесінде Қазақстан Республикасының заңнамасын бұзғанда;

7) Қағидаларда көзделген жағдайларда клиент мәміленің тіркелуі үшін белгіленген мерзімде осындай мәмілені жасауға осындай келісімді (рұқсатты) беруге уәкілетті мемлекеттік органның берген келісімін (рұқсатын) растайтын құжатты ұсынбағанда;

8) тиісті мемлекеттік органдардың не соттың бағалы қағаздар айналысын тоқтата тұру немесе тоқтату туралы шешімі болғанда;

9) Атқарушылық іс жүргізу туралы заңның 65-бабының 6-1-тармағында көрсетілген жағдайларды қоспағанда, бұйрықта көрсетілген бағалы қағаздар және (немесе) жеке шот оқшауланғанда;

10) Қағидалардың 47, 66, 67 және 77-тармақтарында көзделген операцияларды жүргізуді қоспағанда, бұйрықта көрсетілген бағалы қағаздарға ауыртпалық салынған;

11) Кірістерді жылыстатуға қарсы іс-қимыл туралы заңның 13-бабында көзделген жағдайларда;

12) орталық депозитарийдің қағидалар жинағында көзделген жағдайларда оның орындалмау себептерін көрсете отырып, жазбаша бас тартуды ресімдейді.

Орталық депозитарий Кірістерді жылыстатуға қарсы іс-қимыл туралы заңның 13-бабында көзделген жағдайларда және тәртіпте эмитенттің бұйрығын орындаудан бас тартады.

Бұйрықты орындаудан бас тартуға бірінші басшы немесе оның орнындағы адам немесе орталық депозитарийдің қағидалар жинағына сәйкес тізілімдер жүйесін жүргізуді жүзеге асыратын тіркеушінің құрылымдық бөлімшесінің басшысы қол қояды және орталық депозитарийдің қазақ және орыс тілдерінде өз атауы бар мөртабанымен расталады не Қазақстан Республикасының электрондық құжат және электрондық цифрлық қолтаңба туралы заңнамасына сәйкес ақпараттық жүйелер пайдаланыла отырып электрондық құжат нысанында жасалады және беріледі.

Жүргізілу талаптарын қосымша тексеру талап етілетін операцияларды жүзеге асыруға арналған бұйрықты орындаудан бас тартуды дайындау кезінде осындай бас тартуды дайындау 6 (алты) жұмыс күніне дейінгі мерзімде жүзеге асырылады.

Ескерту. 96-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 24.02.2021 № 37 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

97. Номиналды ұстау жүйесіндегі кепіл мен сенімгерлік басқару операциялары депоненттердің тапсырыстары негізінде жүзеге асырылады.

98. Клиенттер трансфер-агенттің қызметін пайдаланған жағдайда орталық депозитарийге жеке шоттар бойынша ақпараттық операциялар мен операцияларды жүргізу үшін қажетті ақпаратты орталық депозитарийдің қағидалар жинағында айқындалған нысандары бойынша береді.

Қағидалардың 85, 89 және 90-тармақтарында көзделген ақпарат орталық депозитарийдің клиенттеріне орталық депозитарийдің қағидалар жинағында айқындалған нысандар бойынша ұсынылады.

99. Орталық депозитарийдің электрондық қызметтерді ұсынуы орталық депозитарийдің қағидалар жинағында және орталық депозитарийдің нормативтік құқықтық актілерін қамтамасыз ететін шартта белгіленген қауіпсіздік рәсімдеріне сәйкес жүргізіледі:

1) клиентті дұрыс сәйкестендіру және оның тиісті электрондық қызметтерді алу құқығы;

2) клиентке электрондық қызметтер көрсетуге негіз болатын электрондық құжаттардың мазмұнында бұрмаланулардың және (немесе) өзгерістердің болуын анықтау;

3) бағалы қағаздар нарығындағы коммерциялық құпияны құрайтын ақпаратқа рұқсатсыз қол жеткізуден және осы ақпараттың бүтіндігін қорғау;

4) электрондық қызметтерді көрсету кезінде электрондық құжаттарды, оның ішінде клиентке электрондық қызметтерді ұсынуға негіз болған хабарламаларды жіберу және (немесе) алу туралы растауды сақтау.

Ескерту. Қағида 99-тармақпен толықтырылды – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 24.09.2021 № 95 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

100. Клиентті бірдейлендіру клиенттің электрондық цифрлық қолтаңбасын пайдалана отырып және (немесе) клиентті динамикалық және (немесе) биометриялық сәйкестендіру арқылы жүргізіледі.

Жеке кабинетке және (немесе) мобильді қосымшаға кіру үшін клиент рұқсат етілген бірдейлендіру құралдарын пайдаланады.

Клиентке электрондық қызметтер көрсету кезінде жеке шот бойынша операцияларды және ақпараттық операцияларды жүзеге асыру клиенттің электрондық цифрлық қолтаңбасын пайдалана отырып және (немесе) клиентті динамикалық және (немесе) биометриялық сәйкестендіру арқылы клиенттің тапсырмасы негізінде жүргізіледі.

Ескерту. Қағида 100-тармақпен толықтырылды – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 24.09.2021 № 95 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

101. Клиент орталық депозитарийдің қағидалар жинағында белгіленген қауіпсіздік рәсімдерін орындамаған жағдайда, орталық депозитарий электрондық қызметтерді ұсынбайды.

Ескерту. Қағида 101-тармақпен толықтырылды – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 24.09.2021 № 95 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

102. Бағалы қағаздар нарығында коммерциялық құпияны құрайтын ақпаратқа және Клиенттің дербес деректеріне санкцияланбаған қол жеткізу, олардың санкцияланбаған өзгеруі, санкцияланбаған сауда операцияларын, жеке шот бойынша операцияларды және электрондық қызметтерді ұсыну кезінде туындайтын ақпараттық операцияларды жүзеге асыру анықталған кезде Орталық депозитарий олардың себептерін жою үшін барлық қажетті шараларды дереу қабылдайды және бұл туралы клиентті олар анықталған күннен кейінгі келесі жұмыс күнінен кешіктірмей хабардар етеді.

Ескерту. Қағида 102-тармақпен толықтырылды – ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 24.09.2021 № 95 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

Қазақстан Республикасы
Ұлттық Банкі Басқармасының
2018 жылғы 29 қазандағы
№ 249 қаулысына
қосымша

Күші жойылды деп танылған Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің, сондай-ақ Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілері құрылымдық элементтерінің тізбесі

1. "Бағалы қағаздарды ұстаушылар тізілімдерінің жүйесін жүргізу жөніндегі тіркеуші қызметін жүзеге асыру қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2014 жылғы 27 тамыздағы № 167 қаулысы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 9803 тіркелген, "Әділет" ақпараттық-құқықтық жүйесі 2014 жылғы 18 қарашада жарияланған).

2. "Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне Қазақстан Республикасында кәсіпкерлік қызмет үшін жағдайды түбегейлі жақсарту мәселелері бойынша өзгерістер енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2015 жылғы 25 ақпандағы № 28 қаулысымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 10715 тіркелген, "Әділет" ақпараттық-құқықтық жүйесі 2015 жылғы 5 мамырда жарияланған) бекітілген Қазақстан Республикасында кәсіпкерлік қызмет үшін жағдайды түбегейлі жақсарту мәселелері бойынша Қазақстан Республикасының өзгерістер енгізілетін нормативтік құқықтық актілерінің тізбесінің 15-тармағы.

3. "Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне бағалы қағаздар нарығын реттеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы" Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының 2016 жылғы 28 қазандағы № 259 қаулысымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 14525 тіркелген, "Әділет" ақпараттық-құқықтық жүйесінде 2016 жылғы

29 желтоқсанда жарияланған) бекітілген Өзгерістер мен толықтырулар енгізілетін Қазақстан Республикасының бағалы қағаздар нарығын реттеу мәселелері бойынша нормативтік құқықтық актілерінің тізбесінің 7-тармағы.

4. "Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне қаржы нарығы мәселелері бойынша өзгерістер енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2017 жылғы 28 сәуірдегі № 72 қаулысымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 15221 тіркелген, Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкінде 2017 жылғы 26 маусымда жарияланған) бекітілген Өзгерістер енгізілетін Қазақстан Республикасының қаржы нарығы мәселелері бойынша нормативтік құқықтық актілерінің тізбесінің 3-тармағы.

5. "Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне банк қызметін реттеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2017 жылғы 11 қыркүйектегі № 169 қаулысымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 15875 тіркелген, Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкінде 2017 жылғы 23 қазанда жарияланған) бекітілген Өзгерістер мен толықтырулар енгізілетін Қазақстан Республикасының банк қызметін реттеу мәселелері бойынша нормативтік құқықтық актілерінің тізбесінің 1-тармағы.

6. "Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне бағалы қағаздар нарығын реттеу мәселелері бойынша өзгерістер енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2017 жылғы 2 қарашадағы № 197 қаулысымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 16032 тіркелген, Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкінде 2017 жылғы 7 желтоқсанда жарияланған) бекітілген Өзгерістер енгізілетін Қазақстан Республикасының бағалы қағаздар нарығын реттеу мәселелері бойынша нормативтік құқықтық актілерінің тізбесінің 2-тармағы.

7. "Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне бағалы қағаздар нарығын реттеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2018 жылғы 29 қаңтардағы № 11 қаулысымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 16643 тіркелген, Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкінде 2017 жылғы 3 сәуірде жарияланған) бекітілген Өзгерістер мен толықтырулар енгізілетін Қазақстан Республикасының бағалы қағаздар нарығын реттеу мәселелері бойынша нормативтік құқықтық актілерінің тізбесінің 6-тармағы.

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК